

Valsts meža dienests

2023. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga, 2024

SATURS	2
PRIEKŠVārds	3
1. PAMATINFORMĀCIJA	4
1.1. 2023. GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU	6
1.2. MEŽA RESURSU RAKSTUROJUMS	7
1.3. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS UN IZMANTOŠANAS UZRAUDZĪBA	8
<i>Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudzju kopšanas uzraudzība</i>	8
<i>Meža reproduktīvā materiāla ieguve un sertificēšana</i>	8
<i>Meža atjaunošana</i>	9
<i>Meža ieaudzēšana</i>	10
<i>Jaunaudzju kopšana</i>	11
<i>Meža inventarizācija</i>	11
<i>Iesniegumu pārbaudes un apliecinājumu koku ciršanai izsniegšana</i>	12
<i>Koku ciršanas apjoms</i>	12
<i>Atmežošana</i>	13
1.4. MEŽA SANITĀRĀ STĀVOKĻA UZRAUDZĪBA	14
1.5. DABAS AIZSARDZĪBA MEŽĀ	15
<i>Mikroliegumu izveidošana un aizsardzība</i>	15
<i>Meža zemes ar saimnieciskās darbības aprobežojumiem</i>	15
1.6. MEŽA UGUNIS APSARDZĪBA	17
1.7. MEŽA APSAIMNIEKOŠANU UN IZMANTOŠANU REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU PĀRKĀPUMI	19
1.8. MEDĪBAS REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE UN MEDĪBU RESURSU STĀVOKĻIS	21
<i>Medību normatīvo aktu ievērošanas kontrole</i>	21
<i>Medījamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšana</i>	21
<i>Nomedīšanas apjomu administrēšana</i>	21
<i>Mednieku eksaminācija un mednieku apliecību izsniegšana</i>	23
<i>Eiropas Savienības interešu sfērā ietilpstošo dzīvnieku sugu monitorings</i>	23
1.9. KLIENTU APKALPOŠANA.....	24
1.10. MEŽA VALSTS REĢISTRS	25
1.11. KVALITĀTES VADĪBA, IEKŠĒJAIS AUDITS UN KONTROLE.....	26
<i>Kvalitātes vadības sistēma</i>	26
<i>Kontrole</i>	26
<i>Kokmateriālu regula</i>	26
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI	27
<i>Budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros finansētās galvenās aktivitātes un darbības rezultāti</i>	28
<i>Sniegtie maksas pakalpojumi un citi ieņēmumi</i>	29
3. PERSONĀLS	30
<i>Personāla apmācība</i>	31
4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	32
5. GALVENĀS PRIORITĀTES UN PLĀNI 2024.GADAM	34

Sveicināts lasītāj!

Valsts meža dienests (turpmāk – Dienests) ir sagatavojis 2023. gada publisko pārskatu. Pārskats sniedz informāciju par iestādes darbības rezultātiem un piešķirto budžeta līdzekļu izmantošanu. Šajā pārskatā var iepazīties ar Dienesta funkcijām un uzdevumiem, kā arī sasniegtajiem darba rezultātiem, salīdzinot tos ar iepriekšējo periodu. Tas veidots, izmantojot Dienesta informācijas sistēmā – Meža valsts reģistrā (turpmāk – MVR) reģistrēto informāciju sekojošās jomās: mežsaimniecība, meža reproduktīvā materiāla ražošana un izmantošana, medību saimniecība un ugunsapsardzība.

Dienests strādā atbilstoši 2021.gadā izstrādātajai un apstiprinātajai Valsts meža dienesta darbības stratēģijai 2021.-2027. gadam. Šis dokuments ir Dienesta darbības kapacitātes, attīstības un pārvaldības instruments, kas nosaka prioritātes, mērķus un plānotos rezultātus, kā arī darbības virzienus,

kuru ietvaros Dienesta struktūrvienības plāno un organizē savu darbu un pieejamos resursus, lai efektīvi, ekonomiski un lietderīgi īstenotu rīcībpolitikas mērķus.

1. PAMATINFORMĀCIJA

Valsts meža dienests ir zemkopības ministra pārraudzībā esoša valsts tiešās pārvaldes iestāde, kas visā Latvijas teritorijā uzrauga meža apsaimniekošanu un izmantošanu, ugunsdrošību un medības reglamentējošo normatīvo aktu prasību ievērošanu, īsteno meža ugunsdzēsību un piedalās meža nozares politikas veidošanā un ieviešanā.

Nākotnes redzējums

Līderis valstī informācijas, datu apjoma un apstrādes iespēju jomā saistībā ar meža un medību resursiem, tai skaitā nodrošinot aktuālu, kvalitatīvu un unikālu kartogrāfisko informāciju par mežu. Valsts pārvaldes iestāde, kas savas kompetences ietvaros nodrošina meža politikā minētās uzraudzības un atbalsta funkcijas veikšanu visos Latvijas Republikas mežos, ar uzsvāru uz sabiedrības sociālo, ekonomisko un ekoloģisko interešu sabalansēšanu, tajā pašā laikā neierobežojot saimnieciskās darbības patstāvību, to panākot ar konkurētspējīgu, augsti kvalificētu, kompetentu un ar jaunākajām tehnoloģijām nodrošinātu personālu.

Dienesta galvenās funkcijas:

- uzraudzīt meža apsaimniekošanu, izmantošanu un medības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu;
- pārtraukt un novērst meža apsaimniekošanu un izmantošanu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus;
- nodrošināt meža ugunsapsardzību, atklājot, ierobežojot un likvidējot meža ugunsgrēkus visos mežos;
- uzraudzīt Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra Regulas Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kas laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus, prasību ievērošanu;
- piedalīties valsts meža politikas izstrādē un ieviešanā, kā arī Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atbalsta pasākumu izstrādē un ieviešanā;
- sadarboties ar tiešās un pastarpinātās valsts pārvaldes iestādēm, nevalstisko un starptautisko institūciju un organizāciju, kā arī citiem sabiedrības un institūciju pārstāvjiem.

Dienests savas kompetences ietvaros visā Latvijas teritorijā uzrauga to normatīvo aktu ievērošanu, kas regulē meža apsaimniekošanu un izmantošanu, novērtē normatīvo aktu darbību attiecībā uz meža apsaimniekošanu un izmantošanu, piedalās meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo

Misija

Rūpēties par atbildīgu meža izmantošanu un saglabāšanu nākamajām paaudzēm.

Vērtības

Komanda, kur cilvēki un viņu sadarbība ir vērtīgāka par rīkiem un priekšrakstiem.

Klients, kam ikreiz izcila pieredze ir vērtīgāka par mūsu sekošanu likuma burtam.

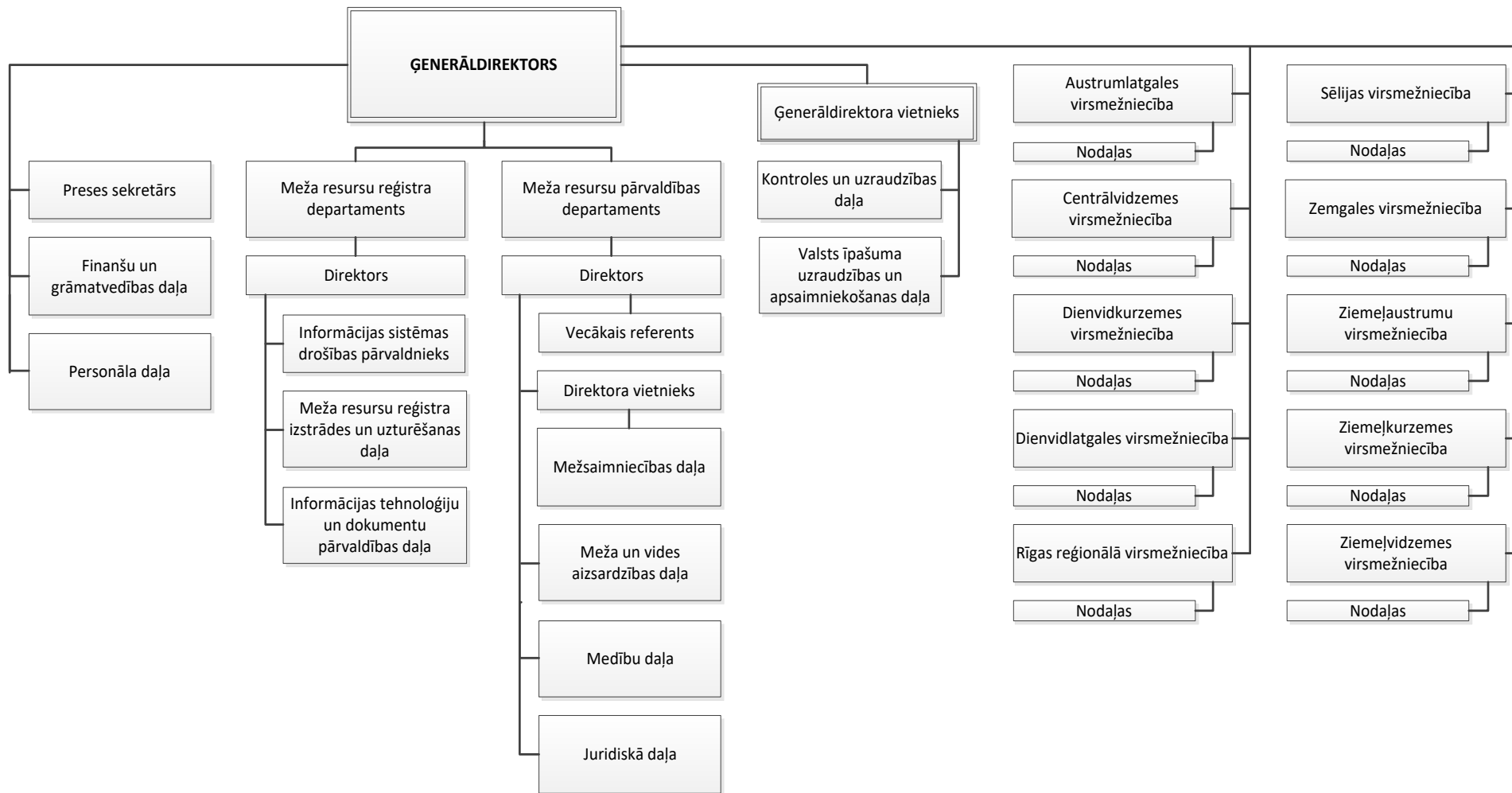
Rezultāts, kad reāli atrisinātas lietas ir vērtīgākas par sekošanu procedūrām.

Izaugsme, jo viena jauna, izmēģināta lieta ir vērtīgāka par simts prātojumiem.

normatīvo aktu projektu izstrādāšanā, izsniedz normatīvajos aktos noteiktās atļaujas, apliecības, apliecinājumus un citus dokumentus, atestē meža reproduktīvā materiāla ieguves avotus un sertificē meža reproduktīvo materiālu, veic meža sanitārā stāvokļa uzraudzību, pārbauda meža inventarizācijas datu kvalitāti, uztur Meža valsts reģistru, eksaminē mednieku un medību vadītāju kandidātus un izsniedz mednieka un medību vadītāju apliecības, kā arī pārbauda mednieku praktiskās iemaņas šaušanā ar medību ieroci. Dienests administrē valsts un starptautiski finansēto atbalsta programmu realizāciju mežsaimniecībā un informē sabiedrību par meža un medību resursu stāvokli un to izmantošanu.

Dienesta darbinieki informē un sniedz atbalstu meža īpašniekiem meža likumdošanas normatīvo aktu jautājumos, kā arī rūpējas, lai meža apsaimniekotāji zinātu, izprastu un ievērotu meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo dokumentu prasības.

Dienesta funkciju izpildi un pakalpojumus meža īpašniekiem un tiesiskajiem valdītājiem, medniekiem un pārējiem klientiem nodrošina Centrālā administrācija, virsmežniecības un mežniecības.

1.1.att. Valsts meža dienesta struktūra uz 01.01.2023.

1.1. 2023. GADA GALVENĀS PRIORITĀTES UN INFORMĀCIJA PAR TO ĪSTENOŠANU

Dienesta darbības plānošanas kompetencē esošajās politikas nozarēs atbilstoši apstiprinātiem attīstības plānošanas dokumentiem, tiesību aktiem un plānotajam Dienesta valsts budžeta izdevumu kopapjomam vidējam termiņam ir izstrādāta Valsts meža dienesta darbības stratēģija 2021.-2027. gadam, kas saskaņota Zemkopības ministrijā. Atbilstoši stratēģijā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem veikta Dienesta darba plāna modernizācija, izveidojot un ieviešot lietošanā digitālu darba plāna modeli 2023. gadam, kas ļauj efektīvāk analizēt plāna izpildi.

2023. gadā un turpmākajos gados Dienests kā prioritāru uzdevumu izvirzīja darba efektivitātes uzlabošanu, optimāli izmantojot finanšu un personāla resursus. Tika izvērtēta esošā pārvaldības struktūra un apzinātas Dienesta attīstības iespējas, optimizējot un pilnveidojot iekšējos procesus efektīvākai resursu pārvaldībai Dienestam piešķirto finanšu resursu ietvaros.

2023.gadā veikta nodarbināto profesionālās kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana, kuras ietvaros notika mācības meža ugunsdzēsībā un pierādījumu ievākšanā un nostiprināšanā, konstatējot normatīvo aktu pārkāpumus.

Pilnveidots MVR, tai skaitā, lai tas varētu attēlot un iegūt operatīvo informāciju par meža ugunsgrēkiem un tajos iesaistītajiem resursiem, izveidota programma Lauku attīstības programmas ES atbalsta maksājumu pasākumu administrēšanai mežsaimniecībā un uzsākts darbs pie sistēmas pilnveides, lai VMD un LAD spētu elektroniski administrēt ES aktivitātes, kā arī uzturētu aktuālu kartogrāfisko informāciju par mežaudžu bojājumiem. MVR testa vidē izveidota klientu apkalpošanas sadaļa, lai vienkāršotu procesus un atvieglotu darbu MVR lietošanai tiešsaistē.

Lai aizsargātu Latvijas vērtīgās egļu mežaudzes un novērstu katastrofas draudus, kas saistīti ar egļu astonezību mizgrauža (*Ips typographus*) savairošanos, pēc Dienesta ierosinājuma, ar 2023. gada 30. marta Ministru kabineta rīkojumu Nr. 180 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" no 1. aprīļa līdz 30. jūnijam 32 Latvijas novados vērtīgajās egļu mežaudzēs un to aizsardzības zonās tika noteikti saimnieciskās darbības ierobežojumi un aizsardzības pasākumi.

Lai nodrošinātu iespēju ātrāk reaģēt uz meža kaitēkļu masveida savairošanos vai slimību izplatīšanās risku, sadarbībā ar Zemkopības ministriju, veikta normatīvo aktu pilnveidošana – 2023. gada 6. jūnijā ieviesti grozījumi "Meža likumā" un 2023. gada 27. jūnijā izdoti jauni Ministru kabineta noteikumi Nr. 348 "Meža aizsardzības noteikumi", nosakot kārtību, ka lēmumu par meža kaitēkļu masveida savairošanās vai slimību izplatīšanās situācijas noteikšanu var pieņemt Dienesta ģenerāldirektors, balstoties uz ekspertu grupas slēdzienu.

Nemot vērā situāciju un apstākļus, kad mizgraužu savairošanās risks 2023. gada vasaras beigās valstī turpināja saglabāties augsts, ar Dienesta 2023. gada 30. jūnija rīkojumu Nr. 116 "Par egļu astonezību mizgrauža masveida savairošanās ierobežošanas pasākumiem" laika periodā no 2023. gada 1. jūlija līdz 1. septembrim tika izsludināti mežsaimnieciskās darbības ierobežojumi vērtīgajās egļu audzēs jau visā Latvijas teritorijā.

Visa gada garumā tika veikta regulāra sabiedrības informēšana par piesardzības pasākumiem saistībā ar mizgraužu izplatību. Tika organizēti vairāki semināri (gan izbraukuma, gan tiešsaistes) par mizgraužu radītajiem postījumiem un priekšlikumiem to izplatības ierobežošanai un kopā ar Latvijas Valsts mežzinātnes institūta "Silava" speciālistiem tika monitorēta salnsprīžmešu masveida savairošanās bērzu audzēs Latgalē.

Arī 2023. gadā Dienesta darba plāns tika veidots, pamatojoties uz Valsts meža dienesta darbības stratēģiju 2021.-2027. gadam.

2023. gadā Dienests sācis darbu pie Risku vadības sistēmas un Darbības nepārtrauktības plāna izstrādes, jo Dienesta meža ugunsdzēsības funkcija un MVR uzturēšana ir reģistrēta kā kritiskā D kategorijas infrastruktūra.

Sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un piesaistot ES finansējumu, Dienests sācis darbu pie projekta, kura uzdevums ir izvērtēt esošo situāciju ugunsapsardzības jomā valstī, piedāvāt Ministru kabinetam risinājumus tās organizēšanai ilgtermiņā un sniegt informāciju par ugunsapsardzības ietekmi uz valsts budžetu.

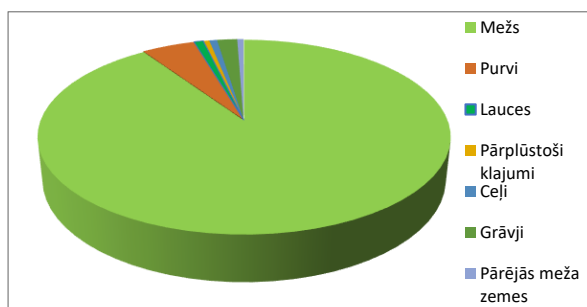
2023.gadā Dienests atzīmēja 30 gadu darbību kopš izveidošanas.

Uzlabota komunikāciju ar sabiedrību, t.sk. sociālajos tīklos Facebook un Twitter, īpašu uzmanību veltot operatīvai informācijas pasniegšanai. Pabeigts darbs pie Dienesta oficiālās tīmekļvietnes pievienošanas valsts un pašvaldību iestāžu tīmekļvietņu vienotajai platformai, tādējādi sabiedrībai informācijas saņemšanu padarot ērtāku.

1.2. MEŽA RESURSU RAKSTUROJUMS

Mežs	Purvi	Lauces	Pārplūstoši klajumi	Ceļi	Grāvji	Pārējās meža zemes
3.12	0.17	0.03	0.019	0.025	0.064	0.019

1.2. att. Meža zemes veidi meža

apsaimniekošanā un to atbilstība zemes lietošanas veidiem, milj. ha

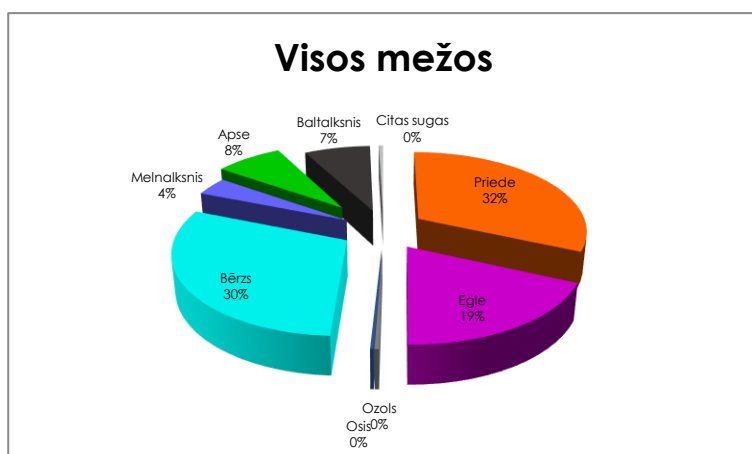
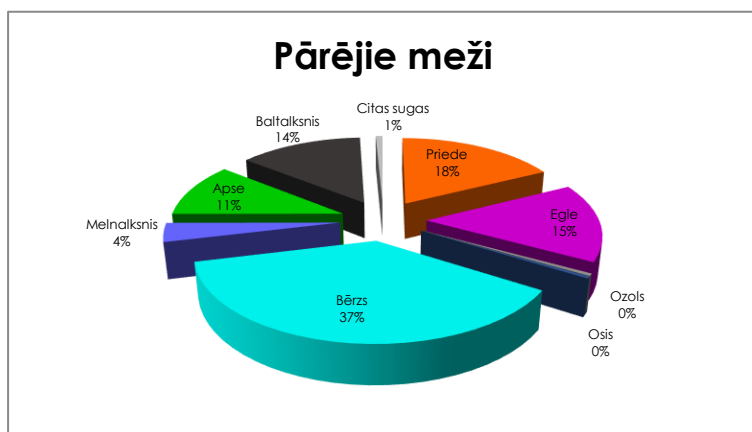
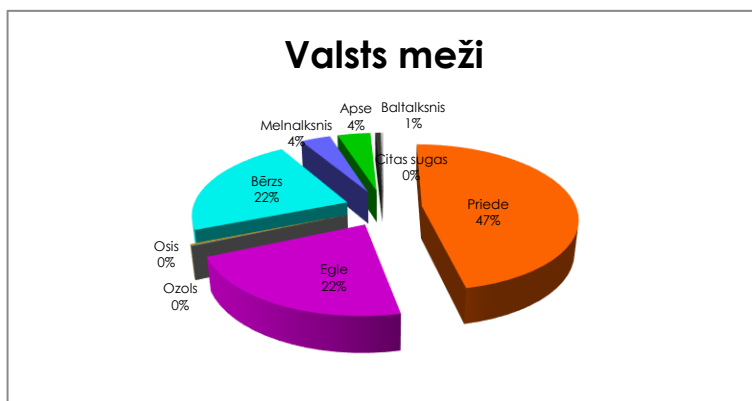
Latvijas teritorija ir 6,46 milj. ha liela. Pēc Meža valsts reģistra datiem meža zemju platības aizņem 3,44 milj. ha, no tām mežs aizņem 3,12 milj. ha lielu platību. Salīdzinājumā ar citām Eiropas valstīm, Latvija pieskaitāma pie mežiem bagātām valstīm, jo Eiropā mežs vidēji aizņem 33 % no sauszemes teritorijas, kamēr Latvijā meža zemes aizņem 53 % no teritorijas. Valsts apsaimniekošanā atrodas 1,73 milj. ha (50 %) meža, savukārt pārējo apsaimniekotāju meži sastāda 1,71 milj. ha (50 %).

Salīdzinot ar 1923. gadu, kad meža platība (mežainums) Latvijā bija 23 % no teritorijas, šis rādītājs līdz 2023. gadam ir vairāk nekā dubultojies. Meža platību pieaugums prognozējams arī turpmāk, jo turpinās lauksaimniecībā neizmantoto zemju dabiskā aizaugšana un šo zemju mērķtiecīga apmežošana.

Latvijas mežus pārsvarā veido skuju koki, tomēr ievērojamu daļu aizņem arī pārējās koku sugas. Skuju koku audzes aizņem 51 %, bērzu audzes – 30 %, baltalkšņu – 7 % un apšu audzes – 8 % no visu mežaudžu platībām.

1.1. tabula
Valdošo koku sugu īpatsvara sadalījums Meža valsts reģistrā reģistrētajās mežaudzēs, ha, %

	Priede	Egle	Ozols	Osis	Bērzs	Melnalksnis	Apse	Baltalksnis	Citas sugas
Valsts meži	672549.78	315183.34	3217.16	2249.57	323341.81	52899.09	58673.31	10147.86	2582.07
Pārējie meži	268698.75	234591.74	7161.49	5620.46	571788.16	56395.14	164213.17	207003.68	11353.82
Visi meži	941248.53	549775.08	10378.65	7870.03	895129.97	109294.23	222886.48	217151.54	13935.89

1.3. MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS UN IZMANTOŠANAS UZRAUDZĪBA

MEŽA ATJAUNOŠANAS, IEAUDZĒŠANAS UN JAUNAUDŽU KOPŠANAS UZRAUDZĪBA

Meža atjaunošanas, ieaudzēšanas un jaunaudžu kopšanas mērķis ir izaudzēt augstražīgas un bioloģiski noturīgas mežaudzes, lai nodrošinātu tautsaimniecību ar nepieciešamajiem koksnes resursiem, vienlaikus saglabājot vides ekoloģisko līdzsvaru un paaugstinot meža rekreācijas un estētiskās īpašības. Dienests veic minēto mežsaimniecisko pasākumu apjoma fiksēšanu, kvalitātes pārbaudes un statistikas datu apkopošanu.

MEŽA REPRODUKTĪVĀ MATERIĀLA IEGUVĒ UN SERTIFICĒŠANA

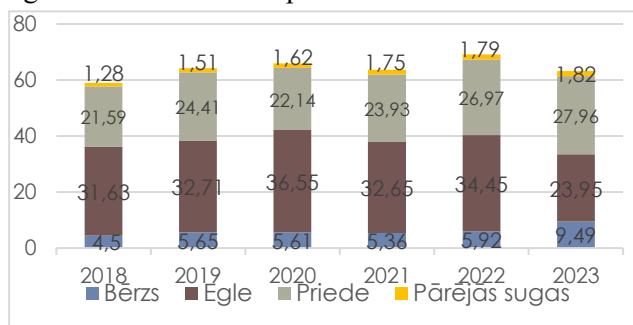
Meža reprodiktīvā materiāla ieguves un sertificēšanas mērķis ir saglabāt Latvijas meža koku sugu ģenētisko daudzveidību un uzlabot atjaunoto un ieaudzēto mežaudžu produktivitāti, vitalitāti un atjaunošanās spēju.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām Dienests veic meža reprodiktīvā materiāla ražošanas, izmantošanas un tirdzniecības kontroli. Līdz 2023. gada 31. decembrim Dienests Meža reprodiktīvā materiālā ieguves avotu reģistrā ir reģistrējis 909 meža reprodiktīvā materiāla ieguves avotus, tai skaitā 211 augstākās (“uzlabots” un “pārāks”) kategorijas avotus.

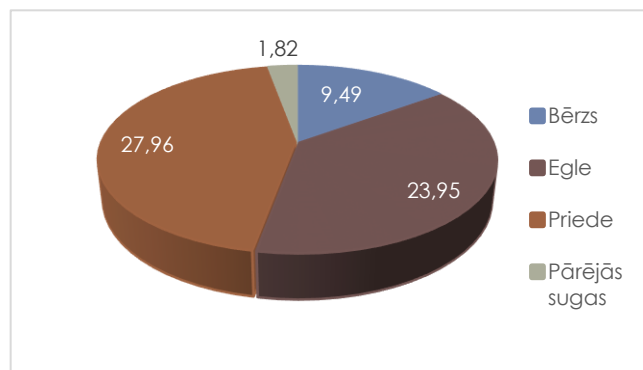
2023. gadā meža koku sēkļu ražošanai ir ievākti 1112,905 hektolitri čiekuru un spurdžu un 415,695 kg sēkļu un ozola zīļu. 2023. gadā sertificētas 292 meža reprodiktīvā materiāla partijas. Kopumā sertificēts 770,471 kg sēkļu un sēkļu vienību. No tiem 524,48 kg jeb 68% augstāko kategoriju, kā arī 88,48 milj. meža koku sējeņu un stādu.

Meža atjaunošanai vai ieaudzēšanai izaudzēti 63,22 milj., tai skaitā 50,62 milj. jeb 80% ģenētiski augstvērtīgāko kategoriju (“uzlabots” un “pārāks”) meža koku sējeņu un stādu. No tiem Latvijā meža atjaunošanai vai ieaudzēšanai izmantoti 50,79 milj., tai skaitā 38,98 milj. jeb 77 % ģenētiski augstvērtīgāko kategoriju “uzlabots” un “pārāks” meža koku sējeņu un stādu. Uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm pārvietoti 9,59 milj., tai skaitā 9,3 milj. jeb 97 % ģenētiski augstvērtīgāko kategoriju “uzlabots” un “pārāks” meža koku sējeņu un stādu.

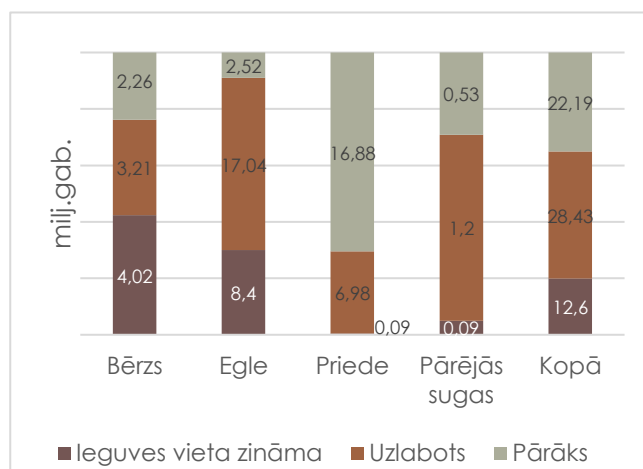
2023. gadā Latvijā 2,53 milj. stādu un 71,45 kg sēkļu ievesti no Eiropas Savienības valstīm..

1.3.att. Meža atjaunošanai un ieaudzēšanai 2018. - 2023. gadā izaudzētais stādāmais materiāls sadalījumā pa sugām, milj. gab.

1.4. att. Meža atjaunošanai un ieaudzēšanai 2023. gadā izaudzētais stādāmais materiāls sadalījumā pa sugām, milj. gab.

1.5.att. Meža atjaunošanai un ieaudzēšanai 2023. gadā izaudzētais un Latvijā izmantotais vai uz citām valstīm pārvietotais stādāmais materiāls sadalījumā pa sugām un kategorijām, milj. gab.

MEŽA ATJAUNOŠANA

Meža atjaunošanas pamatuzdevums ir mežsaimniecības prasībām atbilstoša produktīva un kvalitatīva meža izaudzēšana, mežu atjaunojot sējot vai stādot, vai veicinot dabisko atjaunošanos, ja tā norit ar dotajiem augšanas apstākļiem atbilstošām koku sugām.

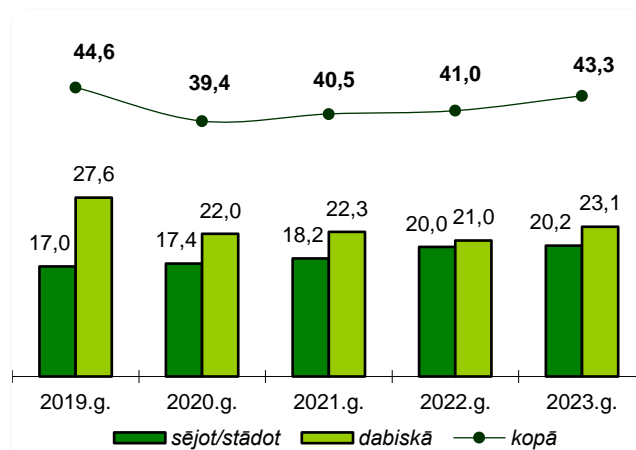
Kā liecina Dienesta apkopotā informācija par meža atjaunošanu valstī, 2023.gadā Latvijā kopā atjaunoti 43,3 tūkst. ha meža, no kuriem valsts mežā atjaunoti 17,9 tūkst. ha, pārējo īpašnieku mežā atjaunoti – 25,4 tūkst. ha. 2023.gada atjaunošanas apjomi ir optimāli, stabili un līdzvērtīgi gada laikā vienlaidus cirtēs nocirstajām platībām.

Dienests veicis meža atjaunošanas kvalitātes pārbaudes 37% no atjaunotajām platībām.

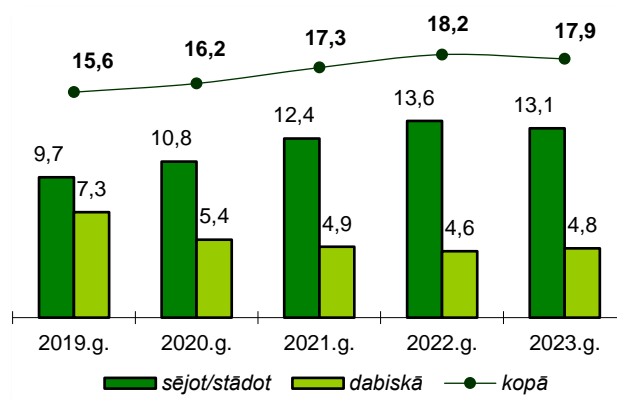
2023.gadā mežs sējot un stādot atjaunots 20,2 tūkst. ha platībā (47 % no atjaunotās meža kopplatības); valsts mežos sējot vai stādot atjaunoti 13,1 tūkst. ha (73 %), bet pārējo īpašnieku mežos – 7,1 tūkst. ha, kas ir 27 % no kopējās 2023.gadā atjaunotās meža platības pārējo īpašnieku mežos.

Meža atjaunošanas noteikumu prasības un meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju pieņemtie lēmumi atjaunojamās koku sugas izvēlē nodrošina meža atjaunošanu ar piecām galvenajām, saimnieciski izmantojamām koku sugām – bērzu, priedi, egli, apsi un baltalksni. 2023.gadā Latvijā ar skuju kokiem atjaunotais īpatsvars - 44 % no atjaunotās kopplatības jeb 18,7 tūkst. ha (egle – 23 %, priede – 21 %), bet ar lapu kokiem 24,6 tūkst. ha jeb 56% no atjaunotās kopplatības. Galvenās lapu koku sugas ir bērzs – 10,4 tūkst. ha (24%), apse- 6,3 tūkst. ha (14%), baltalksnis 5,9 tūkst. ha (14%). Galvenās koku sugas meža atjaunošanā valsts mežos un pārējo īpašnieku mežos ir atšķirīgas. Valsts mežos 64% platību ir atjaunotas ar skuju kokiem (t.sk. egle 26%, priede 38%), ar lapu kokiem 36%, (t.sk. bērzs- 20%, apse 10%). Pārējo īpašnieku mežos ar skuju kokiem atjaunotas 29% platības (t.sk. egle – 21% un priede – 8%), pārējās platībās dominē ar bērzu atjaunotās audzes (27 %), kā arī ievērojamu īpatsvaru sastāda apse (18%) un baltalksnis (23 %).

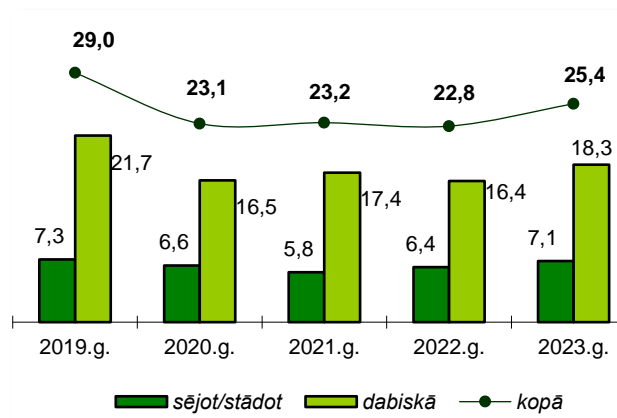
Kopš 2015. gada 2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros neproduktīvu mežaudžu, baltalkšņu un blīgzņu mežaudžu nomaiņai un meža atjaunošanai pēc dabas katastrofām ir pieejams valsts un Eiropas Savienības finansējums atbalsta pasākumā „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. Meža īpašnieki 2023. gadā izmantojuši atbalstu 37 ha meža atjaunošanai pēc dabas katastrofām un mežaudžu nomaiņai.

1.6.att. Meža atjaunošana Latvijā, tūkst. ha

1.7.att. Meža atjaunošana valsts mežos, tūkst. ha

1.8.att. Meža atjaunošana pārējo īpašnieku mežos, tūkst. ha

1.2. tabula
Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā visā valstī, %

	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Priede	16%	18%	19%	21%	21%
Egle	21%	24%	24%	25%	23%
Bērzs	29%	27%	24%	23%	24%
Apse	16%	14%	15%	14%	14%
Baltalksnis	13%	12%	13%	12%	14%
Pārējās sugas	4%	4%	5%	5%	4%

1.3. tabula
Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā valsts mežos, %

	2019g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Priede	34%	36%	37%	39%	38%
Egle	24%	24%	30%	27%	26%
Bērzs	26%	23%	17%	19%	20%
Apse	11%	11%	11%	9%	10%
Baltalksnis	1%	1%	1%	1%	1%
Pārējās sugas	5%	5%	5%	5%	5%

1.4. tabula
Koku sugu īpatsvars meža atjaunošanā pārējo īpašnieku mežos, %

	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Priede	7%	6%	6%	6%	8%
Egle	20%	24%	20%	23%	21%
Bērzs	30%	30%	29%	27%	27%
Apse	19%	17%	18%	18%	18%
Baltalksnis	20%	20%	23%	22%	23%
Pārējās sugas	4%	4%	4%	4%	4%

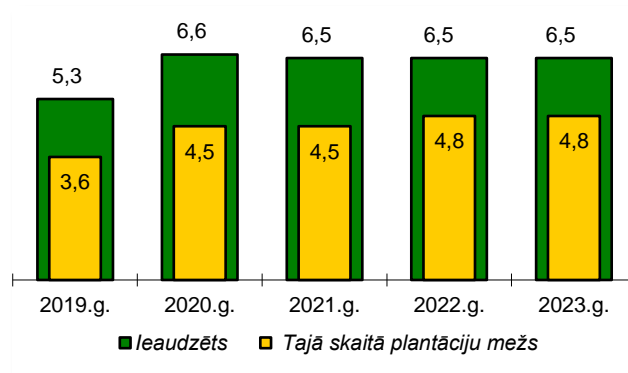
MEŽA IEAUDZĒŠANA

Meža ieaudzēšana ir jauna meža sēšana vai stādīšana ar mežu neapklātās zemēs. Meža ieaudzēšanai lauksaimniecībā neizmantotās zemēs ir vairāki mērķi. Kā galvenie no tiem minami: racionāla zemes izmantošana, vides piesārņojuma samazināšana, lauku ainavu dažādošana, rekreācijas iespēju paplašināšana u.c. Ieaudzētās meža platības var reģistrēt arī kā plantāciju mežu, kas ir īpašiem mērķiem ieaudzētas mežaudzes. Ieaudzējot plantāciju mežu, lietderīgi būtu izmantot selekcionētu stādāmo materiālu, jo tā izmantošana par 20 % palielina koksnes produktivitāti, nodrošina labu koku kvalitāti, kā arī ļauj audzēt klimata pārmaiņām pielāgotas, vitāli noturīgas mežaudzes. Kopš 2015. gada 2014.-2020. gada plānošanas perioda ietvaros meža ieaudzēšanai lauksaimniecībā neizmantotās platībās ir pieejams valsts un Eiropas Savienības finansējums. 2023. gadā ar valsts un Eiropas Savienības atbalstu ieaudzēti 393 ha meža.

2023. gadā valstī lauksaimniecībā neizmantotās zemēs ieaudzētas 6,5 tūkst. ha mežaudzes, no kurām 4,8 tūkst. ha reģistrētas kā plantāciju meži. Dienests veicis meža ieaudzēšanas kvalitātes pārbaudes 68% no ieaudzētajām platībām.

Galvenās ieaudzētās koku sugas ir egle (39%), bērzs (36%), priede (7%), baltalksnis (8%),

pārējās koku sugas sastāda 10% no ieaudzētajām platībām.

1.9. att. Meža ieaudzēšana Latvijā, tūkst. ha

1.5. tabula
Koku sugu īpatsvars ieaudzētajās platībās, %

	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Priede	7%	8%	9%	10%	7%
Egle	43%	45%	45%	41%	39%
Bērzs	33%	30%	31%	32%	36%
Baltalksnis	9%	9%	8%	7%	8%
Pārējās sugas	8%	8%	8%	10%	10%

JAUNAUDŽU KOPŠANA

Jaunaudžu kopšanu veic ar mērķi veicināt konkrētiem meža augšanas apstākļiem vislabāk piemērotu koku sugu attīstību. Jāpiemin arī tas, ka kopšana palielina nākotnes meža ražību un atstājamo koku vērtību, kas ir atkarīga no stādu vai sēklu ģenētiskajām īpašībām. Pareiza stādu izvēle ievērojami ietekmē krājas pieaugumu un stumbru kvalitāti. Pareizi izkopjot jaunaudzes atstājamiem kokiem ievērojami palielinās augšanas telpa un samazinās meža audzēšanas cikla ilgums, respektīvi, vēlamu rezultātu iegūst vidēji par 10-20 gadiem ātrāk (t.i., ja audzi plānots nocirst pēc caurmēra, kad valdošā koku suga sasniegusi galvenās ciršanas diametru), un koki ir ar taisniem un resniem stumbriem.

Kopš 2015. gada meža īpašnieki var pieteikties uz valsts un Eiropas Savienības finansējumu jaunaudžu retināšanas atbalsta pasākumā „Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un mežu dzīvotspējas uzlabošanā”. 2023.gadā ar valsts un Eiropas Savienības atbalstu izkoptas jaunaudzes 12,3 tūkst. ha platībā.

2023.gadā jaunaudžu kopšana valstī kopā veikta 73,1 tūkst. ha apjomā, t. sk. valsts mežos – 40,1 tūkst. ha, pārējo īpašnieku mežos – 33 tūkst. ha. Visvairāk koptas bērzu (35%), egļu (28%) un priežu (22%) jaunaudzes, pārējo kopto koku sugu jaunaudzes sastāda 15%.

MEŽA INVENTARIZĀCIJA

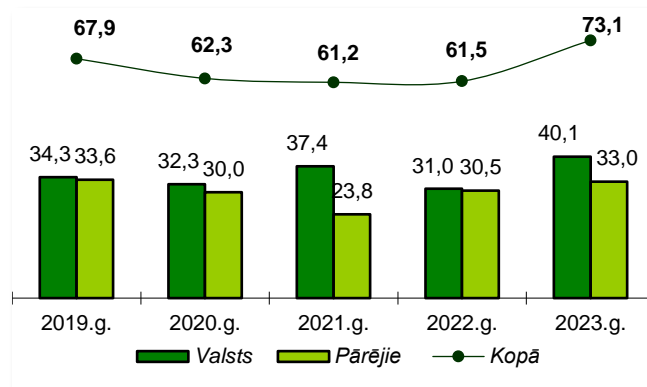
Meža likuma 29. panta pirmā daļa nosaka, ka meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs savā īpašumā vai tiesiskajā valdījumā nodrošina pirmreizēju meža inventarizāciju un tās datus iesniedz Dienestam, kā arī vismaz reizi 20 gados un normatīvajos aktos noteiktajos citos gadījumos veic atkārtotu meža inventarizāciju.

Meža inventarizācijas dati satur informāciju par mežu un meža zemi, kā arī par tajā veikto saimniecisko darbību – koku ciršanu, meža atjaunošanu, jaunaudžu kopšanu, meža ieaudzēšanu u.c.

Meža īpašniekam Meža valsts reģistrā pievienotā meža inventarizācija dod iespējas:

- plānot un veikt saimniecisko darbību;
- tiešsaistē iesniegt ciršanas pieteikumus un pārskatus, kā arī iegūt aktuālo informāciju par savu mežu;
- plānot ES un valsts atbalsta pasākumus mežsaimniecībā;

Dienests veicis jaunaudžu kopšanas kvalitātes pārbaudes 39% no koptajām platībām.

1.10. att. Jaunaudžu kopšana, tūkst. ha

1.6. tabula

Koku sugu īpatsvars koptajās platībās, %

	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Priede	21%	20%	25%	22%	22%
Egļe	32%	31%	31%	30%	28%
Bērzs	33%	36%	33%	34%	35%
Apse	7%	5%	5%	6%	6%
Baltalksnis	5%	4%	3%	5%	5%
Pārējās sugas	2%	4%	3%	3%	4%

- izstrādāt meža apsaimniekošanas un dabas aizsardzības plānus;
- izstrādāt ugunsdrošības profilaktiskos plānus;
- noteikt kompensāciju par mežsaimnieciskajiem aprobežojumiem;
- aprēķināt nekustamā īpašuma nodokļus, noteikt nodokļu atvieglojumus;
- noteikt meža un mežaudzes vērtību.

Meža inventarizācijas kārtību nosaka Ministru kabineta 2016. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 384 “Meža inventarizācijas un Meža valsts reģistra informācijas aprites noteikumi”. Savukārt Ministru kabineta 2016. gada 21. jūnija noteikumi Nr. 392 “Meža inventarizācijas veicēju sertifikācijas un sertificēto personu darbības uzraudzības kārtība” nosaka meža inventarizācijas veicēju sertificēšanas un darbības uzraudzības kārtību.

Meža inventarizācijas darbus veic sertificētas personas. Sertifikātus meža inventarizācijas darbu veikšanai fiziskām personām izsniedz atbilstības

novērtēšanas institūcijas, kas akreditētas likumā "Par atbilstības novērtēšanu" minētajā nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši standartā LVS EN ISO/IEC 17024:2005 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām" noteiktajām prasībām.

2023. gadā 516 sertificēti meža inventarizācijas veicēji iesniedza meža inventarizācijas datus pievienošanai Meža valsts reģistram.

Dienests pieņem meža īpašnieka vai tiesiskā valdītāja iesniegtos meža inventarizācijas datus, izvērtē tajos sniegtās informācijas atbilstību izvirzītajām kvalitātes prasībām un pieņem lēmumus par meža inventarizācijas datu pievienošanu Meža valsts reģistram. 2023. gadā Dienests izvērtēšanai un pievienošanai Meža valsts reģistrā ir saņēmis 28 378 meža inventarizāciju datus. No apstiprinātām 12 466

bija pilnās meža inventarizācijas, bet 14 590 attiecīgi bija nogabalu līmeņa meža inventarizācijas, kad to veic tikai daļai nogabalu zemes vienībā. 2023. gadā pieņemti lēmumi par 27 056 meža inventarizāciju pievienošanu Meža valsts reģistram. Par 334 inventarizācijām meža īpašnieks un inventarizācijas veicējs ir saņēmis atteikumu inventarizācijas datu pievienošanai Meža valsts reģistrā iesniegtās informācijas neatbilstības dēļ. Galvenais meža inventarizāciju atteikuma iemesls – nesakārtotas īpašumu robežas apvidū. 2023. gadā ir atsauktas 988 meža inventarizācijas.

2023. gadā Dienests ir iesniedzis Valsts zemes dienestam 7268 paziņojumus par zemes lietošanas veidu izmaiņām. Galvenais izmaiņu veids – lēmums par meža inventarizācijas datu pievienošanu Meža valsts reģistram.

IESNIEGUMU PĀRBAUDES UN APLIECINĀJUMU KOKU CIRŠANAI IZSNIEGŠANA

Meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam Dienestā ir jāsaņem atļauja (aplīdzinājums) koku ciršanai. Lai varētu saņemt darbības atļauju, meža īpašnieks vai tiesiskais valdītājs vēršas ar iesniegumu Dienestā.

Pirms aplīdzinājumu izsniegšanas Dienesta darbinieki izlases veidā pārbauda, vai iesniegumā minētā darbība atbilst normatīvo aktu prasībām un stāvoklim dabā. 2023. gadā Dienests ir izsniedzis 47 857 ciršanas aplīdzinājumus ar 88 007 cirsmām. No tiem 13 666 aplīdzinājumi ar 28 082 cirsmām izsniegti

valsts mežos, bet 34 191 ciršanas aplīdzinājumi ar 59 925 cirsmām izsniegti pārējos mežos. 2023. gadā koku ciršana mežā dažādos ciršu izpildes veidos bija paredzēta 165 tūkst. ha platībā.

Izsniedzot koku ciršanas aplīdzinājumus, Meža valsts reģistrā (MVR) tiek uzskaitītas plānotās izcērtamās platības un plānotais izcērtamās koksnes apjoms. MVR uzkrāto informāciju par plānoto un veikto mežsaimniecisko darbību meža zemē izmanto arī citas valsts institūcijas.

KOKU CIRŠANAS APJOMS

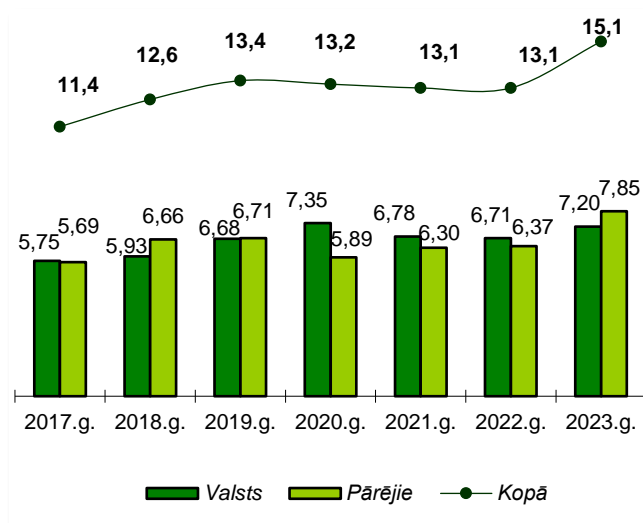
Lai sabiedrības rīcībā būtu operatīva informācija par Latvijas mežos plānotajām saimnieciskajām darbībām un to apjomu, Dienests katru ceturksni apkopo informāciju par izsniegtajiem aplīdzinājumiem un tajos uzrādīto plānoto ciršanas apjomu.

Meža īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam katru gadu līdz 1. februārim ir jāinformē Dienests par iepriekšējā gadā veikto mežsaimniecisko darbību, iesniedzot pārskatu. Iesniegto informāciju Dienesta darbinieki reģistrē Meža valsts reģistrā (MVR). Katru gadu pēc pārskatu saņemšanas no meža īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem tiek apkopota informācija par pārskatos uzrādīto izcirsto likvīdās koksnes apjomu.

Dienests nodrošina maksimāli pieļaujamā ciršanas apjoma (tāmes) galvenajā cirtē administrēšanu valsts mežos. Tāme galvenajā cirtē valsts mežos tiek noteikta sadalījumā pa koku sugām un platībām (ha), informatīvi norādot no platības atvasinātus ciršanas apjomus (m³).

Ministru kabineta 2020. gada 13. augusta rīkojumā Nr. 435 "Par koku ciršanas maksimāli pieļaujamo apjomu 2021.-2025. gadam" noteiktais maksimāli pieļaujamais ciršanas apjoms pieciem

gadiem galvenajā cirtē valsts mežos ir 25,75 milj. m³ likvīdās koksnes 90 589,9 ha platībā. No tā akciju sabiedrības „Latvijas valsts meži” valdījumā esošajos valsts mežos – 24,11 milj. m³ likvīdās koksnes 85 675,7 ha platībā.

1.11. att. Izcirstās koksnes apjomi, milj. m³

2023.gadā izcirstais koksnes apjoms valstī ir 15,05 milj. m³, no kuriem 7,20 milj. m³ (47,8 % no kopējā izcirstā koksnes apjoma) iegūti valsts mežos, bet 7,85 milj. m³ (52,2 % no kopējā izcirstā koksnes apjoma) iegūti privāto meža īpašnieku, pašvaldību un citu meža īpašnieku mežos.

2023.gadā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, izcirstās koksnes apjoms valsts mežos palielinājies par 0,49 milj. m³, savukārt pārējos mežos palielinājies par 1,48 milj. m³.

ATMEŽOŠANA

Atmežošana ir personas darbības izraisīta meža pārveidošana citā zemes lietošanas veidā. Dienesta kompetence atmežošanas procesā ir saistīta tikai ar atmežošanas kompensācijas aprēķināšanu (kompensācija valstij par izdevumiem, saistītiem ar atmežošanas izraisīto negatīvo seku novēršanu). Pēc tam, kad kompetentā institūcija izdevusi administratīvo aktu, kas personai piešķir tiesības veikt būvniecību vai tiesības mežā ierīkot lauksaimniecībā izmantojamu zemi vai atjaunot īpaši aizsargājamo biotopu, kā arī atmežošanu valsts sauszemes teritorijas aizsardzības un neaizskaramības nodrošināšanai vai valsts apdraudējuma situācijas novēršanai militārajos objektos un to aizsargjoslās, Dienests izsniedz apliecinājumu atmežošanas cirtē (ja koku ciršanai konkrētajā gadījumā ir nepieciešams apliecinājums).

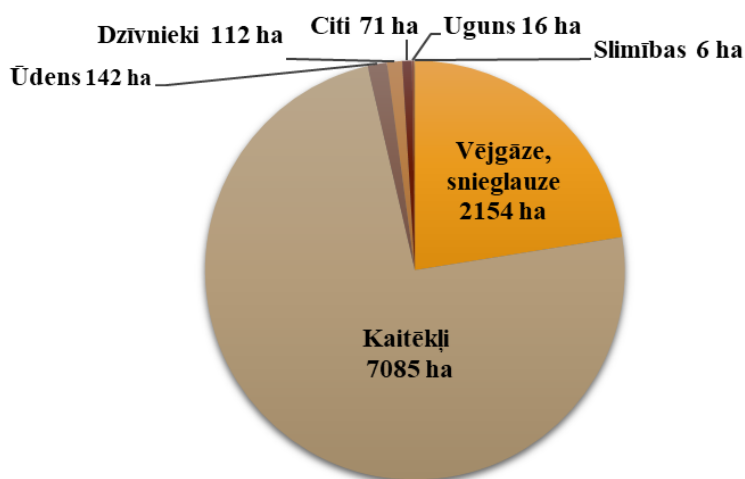
Atmežošanas kompensācija netiek aprēķināta, ja mežā veic meža infrastruktūras objektu būvniecību un īpaši aizsargājamo biotopu atjaunošanu, kā arī tad, ja

īpašumā esošo meža platību atmežo valsts sauszemes teritorijas aizsardzības un neaizskaramības nodrošināšanai vai valsts apdraudējuma situācijas novēršanai militārajos objektos un to aizsargjoslās. Līdz ar to, ja meža zemē tiek plānots ierīkot ceļus un meliorācijas sistēmas, vienlaicīgi nemainot zemes lietošanas mērķi, tad tiek izsniegts apliecinājums atmežošanas cirtē cirtes veidam "Ceļi un meliorācijas sistēmas".

Pārskata gadā Dienests pievienojis Meža valsts reģistrā 1296 kompetento institūciju un īpašnieku pieprasījumus atmežošanas kompensācijas aprēķinam, kā rezultātā par 2023. gadā atmežotajām platībām valstij jau samaksāti 785 395 eiro par meža videi atmežošanas procesā radītajiem zaudējumiem. Atmežošana plānota gan būvniecībai, gan derīgo izrakteņu ieguvei, kā arī lauksaimniecības zemju ierīkošanai mežā.

1.4. MEŽA SANITĀRĀ STĀVOKĻA UZRAUDZĪBA

Katru gadu dažādu faktoru dēļ daļa mežaudžu platības zaudē augtspēju, kā rezultātā mežaudzes iet bojā un pēc Dienesta sanitārā atzinuma saņemšanas tiek nocirstas sanitārajā cirtē. Kopumā 2023. gadā tika izsniegti 1,9 reizes vairāk sanitāro atzinumu nekā iepriekšējā gadā – 7549 atzinumi ar kopējo platību 9586 ha, no kuriem 6266 ha (65 %) bija valsts mežos, bet 3320 ha (35 %) – pārējo īpašnieku mežos. Līdzīgi kā iepriekšējā 2022. gadā, arī 2023. gadā platības ziņā būtiskākais bojājumu cēlonis mežā bija kaitēkļu bojājumi, taču atšķirībā no 2022. gada, kad kaitēkļu bojājumi sastādīja 66% jeb 2343,6 ha no visiem bojājumiem, 2023. gadā tie jau krietni pārsniedza šo apjomu, sastādot 74% jeb 7086 ha no visiem bojājumiem, kas ir trīs reizes vairāk nekā kaitēkļu bojātās platības 2022. gadā. Galvenais no kaitēkļiem ir egļu astoņzobu mizgrauzis, kuru bojājums sasniedz 97% no visiem kaitēkļu bojājumiem. Salīdzinoši daudz mežaudžu gājušas bojā arī vējgāžu ietekmē – 2154 ha jeb 22%. Pārējie bojājumu cēloņi saskaņā ar izsniegtajiem Dienesta sanitārajiem atzinumiem bijuši krietni vien nenozīmīgāki.

1.12. attēls. Mežaudžu platības, kuras atļauts nocirst sanitārajā cirtē pēc Dienesta sanitārā atzinuma saņemšanas pa bojājumu cēloņiem 2023. gadā (ha)

1.6. tabula
Mežaudžu platību, kuras atļauts nocirst vienlaidus sanitārajā cirtē, sadalījums pa bojājumu cēloņiem no 2019. līdz 2023. gadam, ha

Bojājuma cēlonis	2019. g.	2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023.g
Vējgāzes, snieglauzes	594.4	953	555.2	826.7	2154
Ūdens	517.3	260.1	242.1	186.3	142
Uguns	48.1	51.5	61.4	3.1	16
Kaitēkļi	887.3	610.2	868.6	2343.6	7085
Slimības	52.5	79.1	127.1	35.5	6
Dzīvnieki	78.6	63.7	95.0	111.9	112
Citi	39.5	45.2	32.1	41.6	71
KOPĀ	2217.7	2062.8	1981.5	3548.7	9586

1.5. DABAS AIZSARDZĪBA MEŽĀ

Dabas aizsardzības mērķis ir bioloģiskās daudzveidības līmeņa saglabāšana mežā un dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas nodrošināšana.

MIKROLIEGUMU IZVEIDOŠANA UN AIZSARDZĪBA

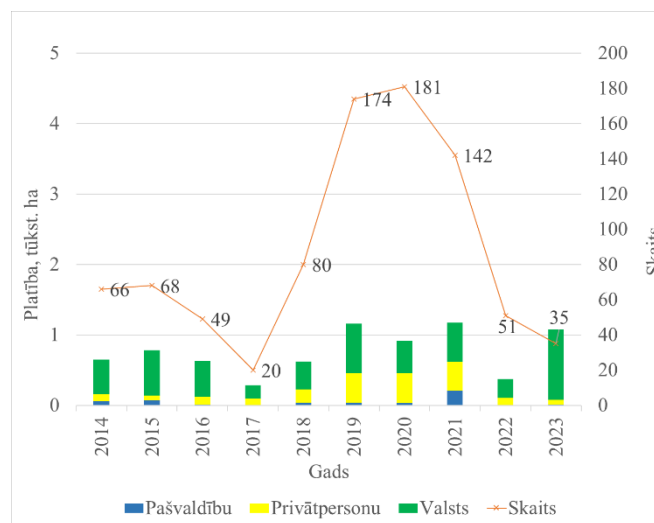
Mikroliegumi ir teritorijas, kuras veido, lai nodrošinātu īpaši aizsargājamas sugas vai biotopa aizsardzību ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām. Mikroliegumus var veidot arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ja funkcionālās zonas nenodrošina aizsargājamās sugas vai biotopa aizsardzību.

Pamatojoties uz Sugu un biotopu aizsardzības likumu un Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanu un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu", Dienests nosaka mikroliegumus meža zemēs. Īpaši aizsargājamo putnu sugu un mitro meža biotopu mikroliegumiem var tikt noteiktas buferzonas.

2023. gadā Dienests meža zemēs izveidoja 35 mikroliegumus ar kopējo ģeotelpisko platību 1081 ha. No tiem 92,9 % mikroliegumi izveidoti valsts mežos, 0,5 % – pašvaldību mežos un 6,6 % – privātpašnieku mežos. Mikroliegumi izveidoti 5 grupām: putni (N=15), biotopi (N=12), sūnas (N=4), vaskulārie augi (N=1) un ķērpji (N=3). Lielākais mikroliegumu skaits izveidots īpaši aizsargājamiem putniem: 5 mikroliegumi melnajam stārķim, 3 – klinšu ērglim, 3 – mazajam ērglim, 1 – trīspirkstu dzenim, 1 – melnajai klijai, 1 – mednim un 1 – vistu vanagam. Biotopu aizsardzībai visvairāk mikroliegumu izveidots šādiem mežu biotopiem: 5 mikroliegumi veciem vai dabiskiem boreāliem mežiem, 4 – veciem jauktiem platlapju mežiem un 3 – staignāju mežiem. Savukārt ķērpju sugu aizsardzībai 2 mikroliegumi izveidoti zvīņainās telotrēmas un 1 – asinssārtā mikoblasta aizsardzības nodrošināšanai. Vaskulāro augu mikroliegums izveidots lakša aizsardzībai, bet sūnu aizsardzības

nodrošināšanai izveidoti mikroliegumi kailajai apaļlapei, trejdaivu bacānijai, tūbainai bārkstlapei un gludkausiņa jugermannijai..

Kopš 2001. gada Dienests meža zemēs ir izveidojis 2945 spēkā esošus mikroliegumus ar kopējo ģeotelpisko platību 47,4 tūkst. ha. 87 % no mikroliegumu platībām atrodas valsts mežos, 2 % – pašvaldību un 11 % – privātpersonu mežos. Pēdējo desmit gadu periodā izveidoto mikroliegumu skaita un to ģeotelpisko platību dinamika attēlota 1.13. attēlā. Mikroliegumu skaita un platības ziņā lielākais mikroliegumu skaits ir izveidots putniem, kopā veidojot 89 % no kopējās mikroliegumu platības un 65 % no mikroliegumu skaita. Lielākās mikroliegumu platības noteiktas medņa (46 %), mazā ērgļa (17 %), melnā stārķa (14 %), un jūras ērgļa (6 %) aizsardzības nodrošināšanai.

1.13. att. 2014. – 2023. gadā izveidoto mikroliegumu skaita un to ģeotelpisko platību dinamika pa īpašuma formām (ha)

MEŽA ZEMES AR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS APROBEŽOJUMIEM

Mežos tiek izdalītas vairāku veidu teritorijas ar saimnieciskās darbības aprobežojumiem, kas savstarpēji atšķiras pēc teritorijas izveidošanas mērķiem (sugu un biotopu aizsardzība, ūdens resursu, ainavu, ģenētisko resursu u. c. aizsardzība) un aizsardzības režīma. Saskaņā ar Meža valsts reģistra (MVR) datiem meža zemēs, kurās veikta meža inventarizācija, lielākās platības no aprobežotajām teritorijām aizņem valsts nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT), vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas (t.sk. kultūras pieminekļi un to aizsargjoslas) un mikroliegumi. Aizsargājamo teritoriju kategoriju sadalījums redzams 1.7. tabulā.

Aizsargājamo teritoriju platības*, tūkst. ha

Aizsargājamās teritorijas	Pavisam, tūkst. ha	tai skaitā	
		valsts	pārējie
Dabas rezervātu meži	8,9	8,9	0,1
Nacionālo parku meži	107,3	53,0	54,3
Dabas liegumu meži	126,9	102,8	24,1
Dabas parku meži	65,7	31,9	33,8
Aizsargājamo ainavu apvidu meži	87,0	36,1	50,9
Dabas pieminekļu meži	4,0	2,0	2,0
Mikroliegumu meži	47,4	41,1	6,3
Mikroliegumu buferzonu meži	70,3	49,0	21,3
Īpaši aizsargājamo iecirkņu meži un bioloģiski vērtīgas mežaudzes	11,5	10,1	1,4
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslu meži	9,6	6,4	3,2
Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes ierobežotas saimnieciskās darbības joslu meži	80,6	54,8	25,8
Pilsētu meži	23,0	5,7	17,3
Aizsargjoslu meži ap pilsētām	14,2	6,9	7,3
Ģenētisko resursu mežaudžu meži	4,9	4,7	0,2
Kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu meži	112,9	29,9	83,0

* - Vienā teritorijas vienībā var būt vairāku kategoriju aizsargājamās teritorijas.

Iepriekš minētajās teritorijās ir noteikti dažādi saimnieciskās darbības aprobežojumi – no pilnīga mežsaimnieciskās darbības aizlieguma visa kalendārā gada garumā līdz koku ciršanas aizliegumam atsevišķos gada mēnešos vai īpašiem cirtes izpildes nosacījumiem. Pārskatā atspoguļoti dati sadalījumā pa četriem galvenajiem aprobežojumu veidiem: vispārējs mežsaimnieciskās darbības aizliegums, galvenās un kopšanas cirtes aizliegums, galvenās cirtes aizliegums un kailcirtes aizliegums. Kopumā valstī 14.3 % no meža platības aizņem meži, kuros pastāv kāds no mežsaimnieciskās darbības aprobežojumiem (1.8. tabula).

Mežsaimnieciskās darbības aizliegumi meža platībās* pa īpašnieku kategorijām, tūkst. ha

Mežsaimnieciskās darbības aprobežojumi	Pavisam, tūkst. ha	tai skaitā	
		valsts	pārējie
Aizliegta mežsaimnieciskā darbība	111.3	97.2	14.1
Aizliegta galvenā un kopšanas cirte	94.7	80.3	14.4
Aizliegta galvenā cirte	31.5	22.3	9.2
Aizliegta kailcirte	210.3	93.8	116.5

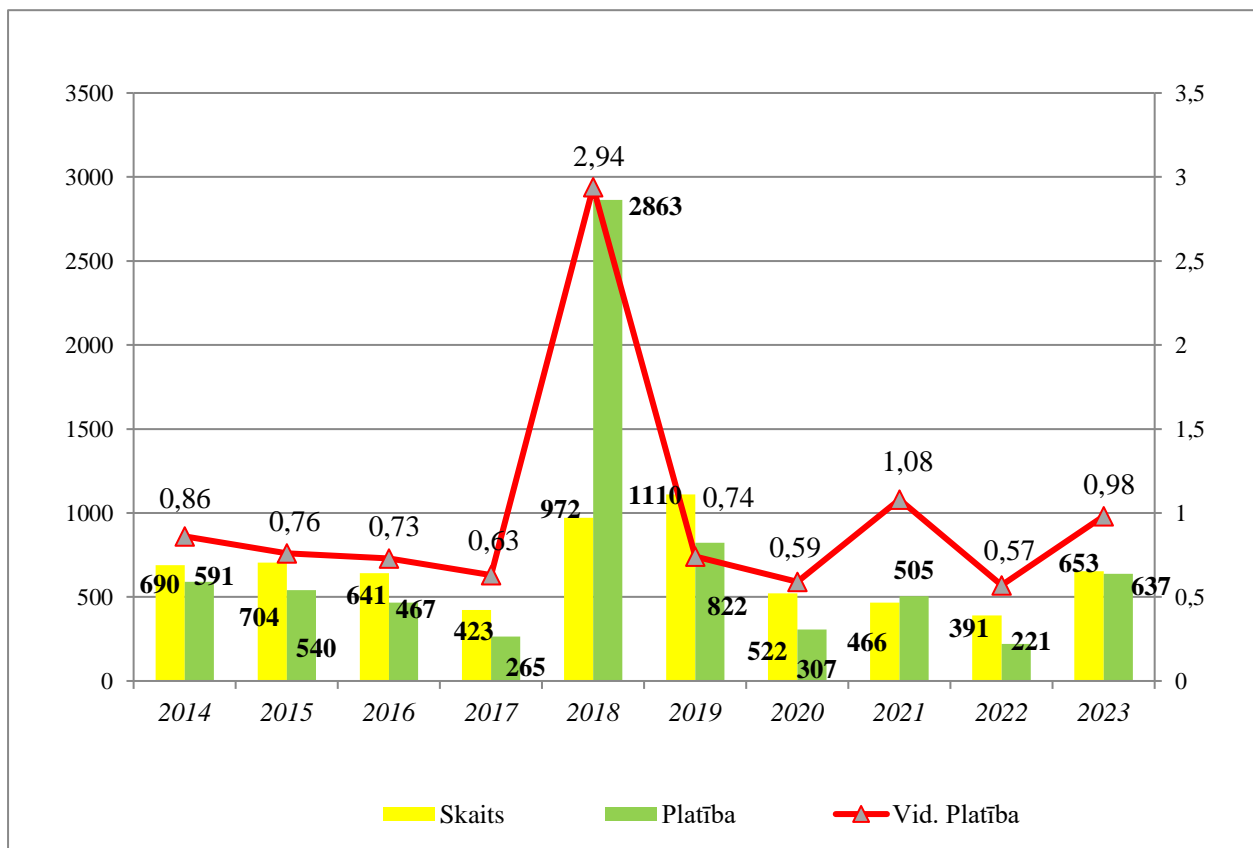
* - uz vienu nogabalu var būt vairāku veidu aprobežojums.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2023. gada 18. aprīļa noteikumiem Nr. 197 "Atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo saistību īstenošanai", fiziskās un juridiskās personas, kuras ir meža īpašnieki un kuru meža īpašumos pastāv kāds no saimnieciskās

darbības ierobežojumiem, kas izriet no tiesību aktos minētajiem ierobežojumiem Natura 2000 teritorijās un mikroliegumos, var pieteikties uz atbalsta piešķiršanas aktivitāti “Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām”. 2023. gadā Dienests šīs aktivitātes ietvaros ir administrējis informāciju par meža zemēs esošajiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem par aptuveni 13 tūkst. zemes vienībām ar kopējo ģeotelpisko platību 65,7 tūkst. ha.

1.6. MEŽA UGUNSGRĒKI APSARDZĪBA

2023. gadā meža ugunsnedrošais laikposms tika noteikts no 1. maija līdz 15. septembrim. Kopumā tika atklāts un dzēsts 653 meža zemes ugunsgrēki, kuros izdega 637 ha meža zemes, t.sk. 114 ha jaunaudžu. Lielākais meža ugunsgrēks izcēlās 2023. gada . aprīlī Ādažu novadā, Nacionālo bruņoto spēku Ādažu poligonā, kur izdega 53 ha meža zemes.

1.14.att. Meža ugunsgrēku skaits, platība ha, un vidējā meža ugunsgrēka platība no 2014. gada līdz 2023. gadam, ha

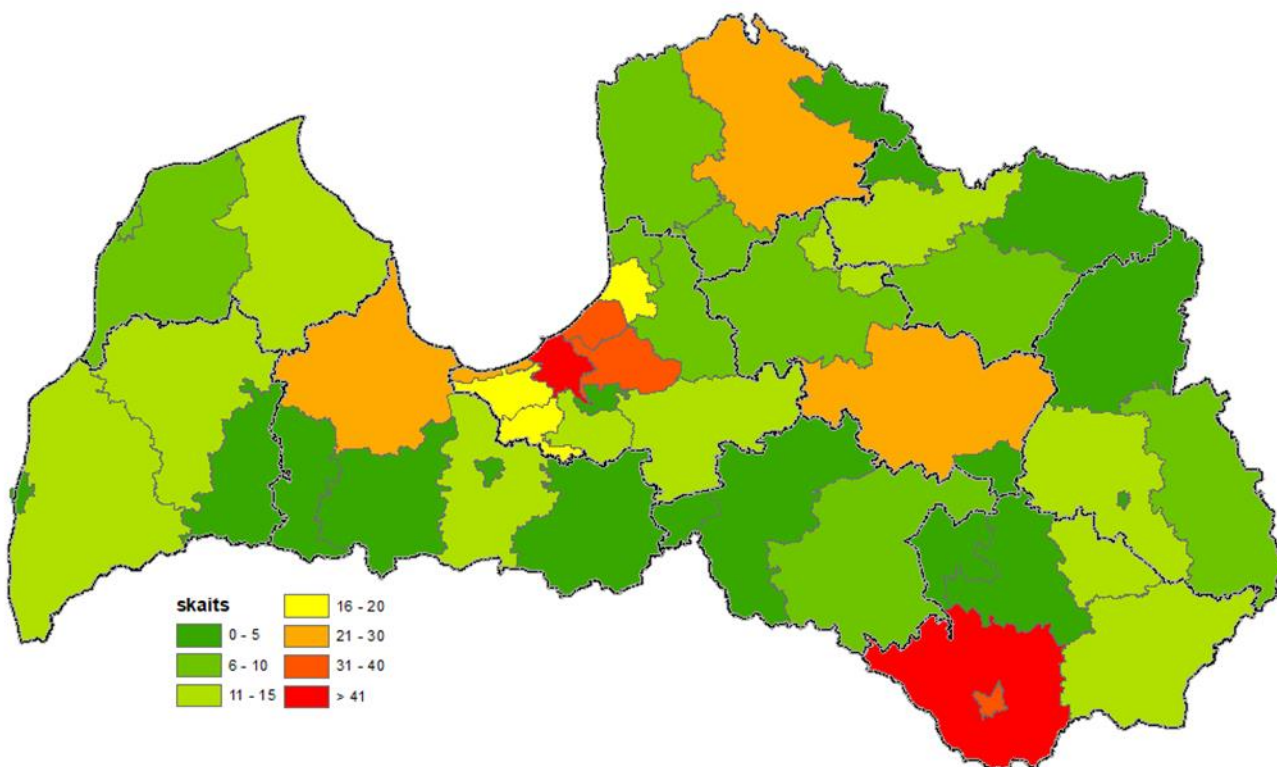
Dienests ugunsapsardzības nodrošināšanai ir izveidojis 177 ugunsnovērošanas torņu tīklu visā Latvijas teritorijā. Jau ceturto gadu darbojas Dienesta pilotprojekts – attālinātas ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēma (AUANS), kas ir izvietota Rīgas reģionālās virsmežniecības teritorijā uz 12 ugunsnovērošanas torņiem.

Papildus Dienests ir sagatavojis un iesniedzis Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) atklāta projektu iesniegumu konkursa Latvijas Lauku attīstības programmas 2014. - 2020. gadam pasākuma 8. “Ieguldījumi meža platību paplašināšanā un meža dzīvotspējas uzlabošanā” 8.3.apakšpasākuma “Atbalsts profilaksei pret bojājumiem, ko mežam nodara meža ugunsgrēki, dabas katastrofas un katastrofāli notikumi” aktivitātē "Meža ugunsgrēku, kaitēkļu un slimību monitoringa iekārtu un sakaru aprīkojuma ierīkošana un uzlabošana” ” projekta iesniegumu. Ar šī projekta atbalstu būtu iespējams paplašināt esošo VMD attālinātās ugunsgrēku atklāšanas un novērošanas sistēmu (AUANS). Paplašināšana paredzēta vēl 11 ugunsnovērošanas torņus Ziemeļkurzemes virsmežniecībā aprīkot ar AUANS sistēmu.

2023. gada vasarā Dienests meža ugunsapsardzības nodrošināšanai darbā pieņēma 387 sezonas darbiniekus (torņu dežurantus, specializēto ugunsdzēsību autocisternu vadītājus, meža ugunsdzēsējus, meža ugunsdzēsības staciju vadītājus un operatīvos dežurantus). Papildus esošajiem iegādāti četri kvadracikli “Polaris Sportsman 6x6”. Kopā Dienesta rīcībā ir vairāk nekā 70 meža ugunsdzēsības autocisternas, tai skaitā 17 “Mercedes Benz UNIMOG 4000”, 18 “Mercedes Benz UNIMOG 4023”, 5 VOLVO FMX autocisternas ūdens pievešanai, un 83 ar dzēšanas

iekārtām aprīkotas “Toyota Hilux” kravas apvidus automašīnas, kas nodrošina operatīvu meža ugunsgrēku atklāšanu, ierobežošanu un likvidēšanu.

1 autocisterna GAZ 66 UN 2 autocisternas ZIL 130 tika nodotas Dienvidkurzemes novada Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībai. 5 autocisternas tai skaitā 1 ZIL 131, 1 GAZ 3308, un 3 GAZ 66 tika nodotas Ukrainas aizstāvjiem.

1.15. att. Meža ugunsgrēku skaits 2023. gadā sadalījumā pa novadiem

1.7. MEŽA APSAIMNIEKOŠANU UN IZMANTOŠANU REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU PĀRKĀPUMI

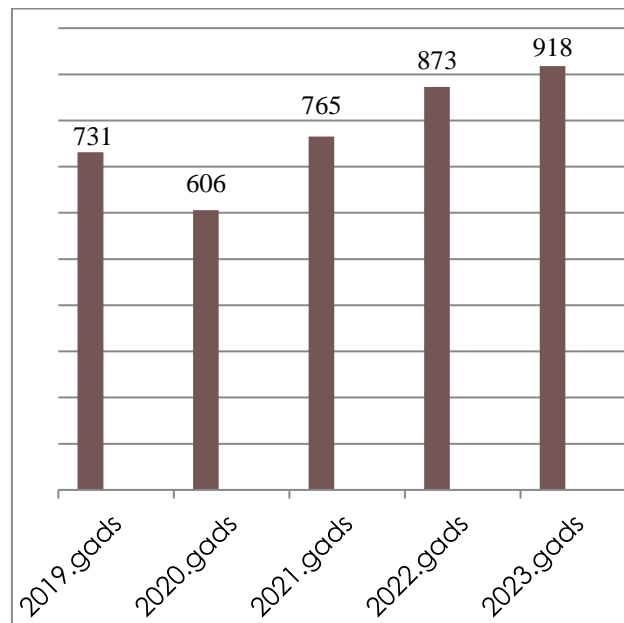
Dienesta kompetencē ietilpst meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanas uzraudzība, tai skaitā, šo normatīvo aktu pārkāpumu konstatēšana, veicot protokolu par pārkāpumu noformēšanu, lēmumu par administratīvo pārkāpumu uzsākšanu un citas nepieciešamās procesuālās darbības. Par meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpšanu vainīgajām personām tiek piemēroti administratīvie sodi vai arī tās tiek sauktas pie kriminālatbildības. Gadījumos, kad pārkāpumu rezultātā ir nodarīti zaudējumi meža videi vai medību resursiem, tie tiek piedzīti tiesas ceļā.

Statistika par 2023. gadu apliecina, ka Dienesta amatpersonas sekmīgi turpina Administratīvās atbildības likuma (stājies spēkā 01.07.2020.) normu piemērošanu saistībā ar nozares speciālajiem likumiem. Minētais secināms, izvērtējot Dienesta amatpersonu konstatēto ikgadējo administratīvo pārkāpumu skaita pieaugumu no 2020.gada.

2023. gadā Dienests konstatējis pavisam 918 meža apsaimniekošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumus, no kuriem 225 protokols iesniegts kriminālprocesa uzsākšanai un pieņemti 693 lēmumi par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu vai atteikumu to uzsākt.

Lielākā daļa no 2023. gadā visiem konstatētajiem pārkāpumiem (krimināllietas un administratīvie pārkāpumi) ir nelikumīgas medības un

medību noteikumu pārkāpšana – 323 jeb 35,2% no kopskaita, otra lielākā pārkāpumu grupa ir augošu koku patvaļīgas ciršanas gadījumi – 214 jeb 23,3% no visu konstatēto pārkāpumu skaita. Minēto pārkāpumu gadījumos nelikumīgi izcirsta koksne 7337 m³ apmērā, nodarot videi kaitējumu, kas aprēķināts kā mežam nodarītie zaudējumi 1 112 585 eiro apmērā.

1.17. att. Pārkāpumu skaita dinamika 2019.-2023. gadā

1.10. tabula

Administratīvo pārkāpumu veidi un skaits

Pārkāpuma veids	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Noformētie administratīvo pārkāpumu protokoli, t.sk.	373	355	494	612	693
Meža atjaunošanas prasību pārkāpumi	50	85	77	113	164
Augošu koku patvaļīgas ciršanas gadījumi	48	55	37	37	31
Nelikumīgas medības	115	102	134	138	66
Medību noteikumu pārkāpumi					284
Meža neatļauta atmežošana	19	18	65	52	30
Dabas aizsardzības prasību pārkāpšana	22	20	19	17	39
Darbības veikšana meža zemēs bez apliecinājuma	11	18	50	34	31
Meža aizsardzības prasību pārkāpšana	2	3	4	4	0
Pārējie administratīvie pārkāpumi	106	54	108	217	48

2023.gadā meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumu rezultātā meža resursiem nodarīts kaitējums 1 650 727 euro apmērā, no kuriem augošu koku patvaļīgas ciršanas rezultātā – 1 121 439 euro apmērā jeb 67,9 %, meža neatļautas atmežošanas rezultātā 196 983 euro apmērā jeb 11,9 %, nelikumīgu

medību un medību noteikumu pārkāpumu rezultātā - 78 420 euro apmērā jeb 4,8 % un meža ugunsgrēku gadījumos - 122 977 euro apmērā jeb 7,4 %.

Par konstatētajiem administratīvajiem pārkāpumiem meža apsaimniekošanu un izmantošanu regulējošo normatīvo aktu ievērošanā Dienesta amatpersonas 2023.gadā 485 gadījumos pieņēma lēmumu par administratīvo naudas sodu uzlikšanu par kopējo summu 36 735 euro apmērā.

1.11. tabula

Konstatēto pārkāpumu rezultātā videi nodarītie zaudējumi, eiro

Pārkāpuma veids	2019.g.	2020.g.	2021.g.	2022.g.	2023.g.
Meža neatļauta atmežošana	251 580	303 309	217 110	404 429	196 983
Augošu koku patvaļīga ciršana vai bojāšana	759 177	424 761	254 343	250 830	1 121 439
Nelikumīgas medības, medību noteikumu pārkāpšana	127 380	96 320	94 060	59 650	78 420
Meža dedzināšana	222 638	78 652	42 958	26 806	122 977
Citi pārkāpumi					130 908
Kopā:	1 360 775	903 042	608 471	741 715	1 650 727

2023.gadā Dienests, uzraugot meža apsaimniekošanu un izmantošanu un medības reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanu, 98 pārkāpumu gadījumos piemēroja brīdinājumus un pieņēma 30 lēmumus par lietvedības izbeigšanu.

1.8. MEDĪBAS REGULĒJOŠO NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE UN MEDĪBU RESURSU STĀVOKLIS

Latvijas Republikas Bioloģiskās daudzveidības nacionālajā programmā, ko Ministru kabinets akceptējis 2000. gada 16. maijā, ir uzsvērti šādi medību saimniecības organizēšanas principi – veicināt ilgtspējīgas medību saimniecības attīstību un novērst neatbilstošas un nelikumīgas medības.

Lai realizētu šos principus, ir radīta normatīvo aktu bāze, kas nodrošina ekoloģiski pamatotu īpatņu skaitu medijamo dzīvnieku populācijās, optimizē medību iecirkņu lielumu, samērojot to platību ar lielo medijamo dzīvnieku populācijām nepieciešamo teritoriju, kā arī paredz vienotu medijamo dzīvnieku populāciju monitoringu. Dienests uzrauga šo prasību ievērošanu un piedalās to īstenošanā.

MEDĪBU NORMATĪVO AKTU IEVĒROŠANAS KONTROLE

Medību normatīvo aktu ievērošanas kontroles galvenais mērķis ir uzraudzīt medību drošības prasību ievērošanu un novērst neatbilstošas un nelikumīgas medības. Ja netiek novērstas nelikumīgās medības, tās ne tikai var būtiski samazināt īpatņu skaitu kādā populācijā, bet arī neļauj savākt pilnīgu informāciju par nomedīto dzīvnieku skaitu, tādējādi ietekmējot medību resursu novērtējumu un to izmantošanas iespēju

prognozes. 2023. gadā Dienestā aktualizēta informācija par 1372 medību iecirkņiem, izmantojot vienotu ģeogrāfisko informācijas sistēmu. Medību procesa uzraudzību Dienestā koordinē un papildus vecāko mežziņu un mežziņu pārbaudēm dabā veic 7 reģionālie vecākie medību inspektori. Gada laikā konstatēti 350 medības reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumi.

MEDĪJAMO DZĪVNIĒKU POPULĀCIJU STĀVOKĻA NOVĒRTĒŠANA

Medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšana ir medību resursu pārvaldīšanas procesa sastāvdaļa, kas Latvijas Republikā ir valsts uzdevums. Medību resursu pārvaldīšana nepieciešama ne tikai tam, lai nodrošinātu pieprasījumu pēc medībām, bet arī tam, lai līdzsvarotu savvaļas sugu aizsardzības, medību resursu izmantošanas un citu zemes lietošanas veidu, īpaši mežsaimniecības un lauksaimniecības, intereses. Dienests veltī lielu vērību šī uzdevuma izpildei saskaņā ar Eiropas Savienības un citām starptautisko tiesību normām.

Dienests ik gadus veic medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanu un nosaka limitēto medijamo sugu dzīvnieku pieļaujamo nomedīšanas apjomu saskaņā ar Zemkopības ministrijas apstiprinātu metodiku. Medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanā ietilpst arī dzīvnieku skaita noteikšana, kas faktiski ir dzīvnieku skaita vērtējums gada griezumā pēc stāvokļa uz 1. aprīli (medījamajiem putniem pēc

stāvokļa uz 15. maiju). Dzīvnieku skaits 2023. gadā tika noteikts 16 medijamo zīdītāju sugām un 3 medijamo putnu sugām (medņiem, rubeņiem un mežirbēm) - kopā 19 dzīvnieku sugām. Lai medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanas rezultātus neietekmētu Dienesta struktūrvienību teritoriju un medību tiesību lietotāju mainība medību platībās, Dienests ir noteicis 445 teritoriālās uzskaites vienības ar platību, kas nav mazāka par 5000 ha. Tajās medijamo dzīvnieku populāciju stāvoklis tiek vērtēts relatīvi nemainīgās platībās un pēc vienotiem principiem, saglabājot iespēju sekot populāciju izmaiņām gan reģionālā mērogā, gan valstī kopumā. 2023. gadā konstatēts, ka limitēto medijamo dzīvnieku populāciju stāvoklis kopumā ir stabils ar tendenci saglabāties. Galveno medijamo sugu populāciju dinamika atspoguļota attēlos zemāk.

NOMEDĪŠANAS APJOMU ADMINISTRĒŠANA

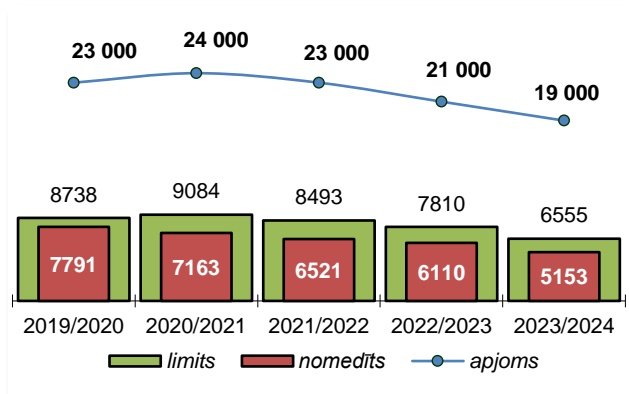
2023. gada aprīlī un maijā Dienests ir organizējis sanāksmes 10 teritoriālajās struktūrvienībās medijamo dzīvnieku populāciju stāvokļa novērtēšanas un limitēto medijamo sugu dzīvnieku pieļaujamā nomedīšanas apjoma apspriešanai, kurās bez Dienesta speciālistiem piedalījušies arī medību tiesību lietotāji un medību tiesību īpašnieki. Sanāksmju galvenais uzdevums ir izlemt rīcību ar medijamo dzīvnieku populācijām vietējā mērogā – vai konkrēto populāciju vajag uzlabot, saglabāt vai ierobežot.

2023. gadā Dienests noteicis lielāko pieļaujamo medijamo dzīvnieku nomedīšanas apjomu un izsniedzis medību atļaujas 783 medību iecirkņiem.

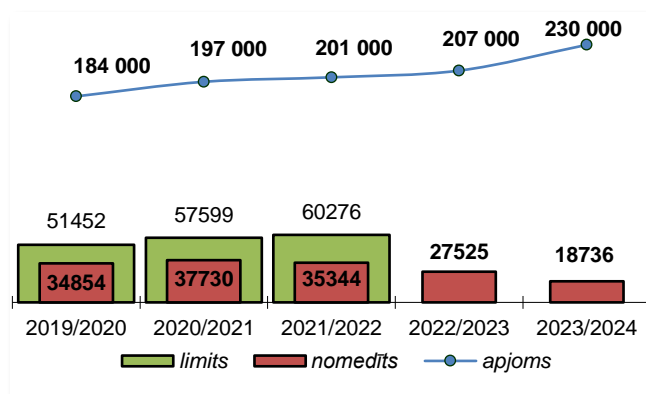
2022./2023. gada medību sezonā stirnas un mežacūkas kļuva par nelimitētajiem medījamajiem dzīvniekiem. Tādā veidā limitēto medijamo dzīvnieku (aļņu un staltbrīžu) pieļaujama nomedīšanas apjoms 2023./2024. gada medību sezonā sasniedza gandrīz 39 000 dzīvnieku.

Pēdējos 10-15 gados vairāku sugu medijamo dzīvnieku skaits un nomedīšanas apjomi ir ievērojami palielinājušies. Lai nodrošinātu medību resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu, 2023./2024. gada medību sezonā galvenokārt tika pieņemti lēmumi par aļņu un staltbrīžu skaita saglabāšanu un ierobežošanu. Aizvadītajā medību sezonā

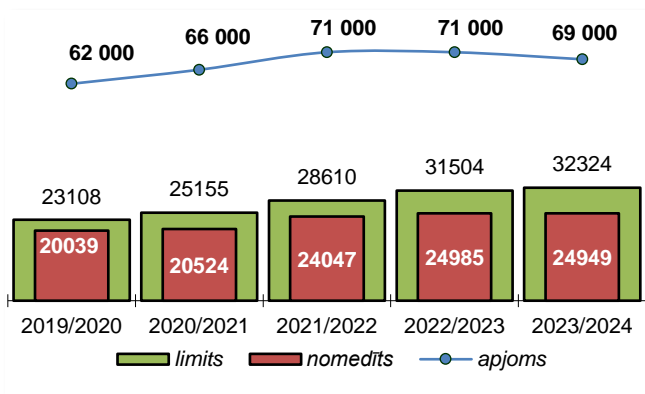
Āfrikas cūku mēra izplatības ierobežošanas pasākumu ietvaros tika noteikts meža cūku minimālais nomedīšanas apjoms medību iecirkņos.

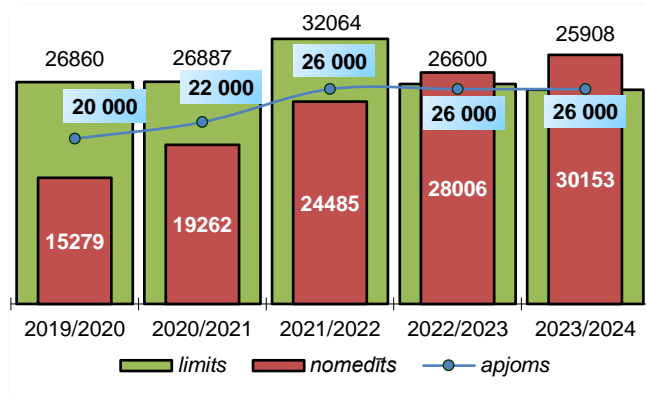
1.18. att. Aļņu populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

1.20. att. Stirnu populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

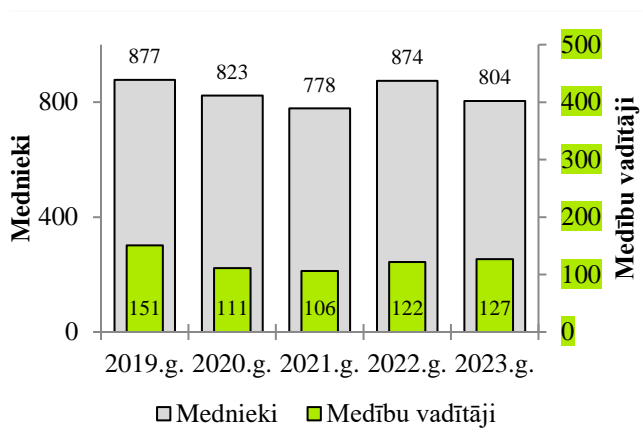
1.19. att. Staltbriežu populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

1.21. att. Meža cūku populācijas apjoms, limits un nomedītais apjoms medību sezonās, skaits

MEDNIEKU EKSMINĀCIJA UN MEDNIEKU APLIECĪBU IZSNIEGŠANA

Mednieku eksaminācija nepieciešama, lai nodrošinātu to, ka persona, kura saņem mednieka apliecību, vismaz pamatzināšanu līmenī pārzinātu būtiskākos medību saimniecības jautājumus. Pamatojoties uz Medību likumu, mednieka apliecību izsniedz Dienesta struktūrvienībās pēc tam, kad nokārtots eksāmens mednieku eksaminācijas komisijā.

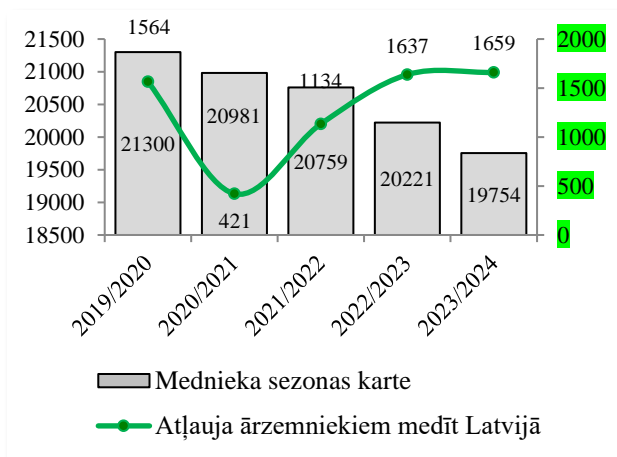

1.22.att. Valsts meža dienestā eksaminēto mednieku un medību vadītāju kandidātu skaits

Šobrīd Latvijā ir derīgas 31 536 Dienesta izsniegtas aktīvās (jaunā parauga) mednieku apliecības, un ziņas par šīm personām tiek uzglabātas Meža valsts reģistrā. 2023. gadā tika eksaminēti 931 mednieku un medību vadītāju

kandidāts. Izsniegtas, atjaunotas un apmainītas mednieku apliecības 945 medniekiem un 127 medību vadītājiem.

Dienests 2023. gadā ir izsniedzis 19 754 mednieku sezonas kartes 2023./2024. gada medību sezonai. Izsniegtas 1659 atļaujas ārzemniekiem medīt Latvijas teritorijā.

1.23.att. Valsts meža dienestā izsniegtās mednieka sezonas kartes un atļaujas ārzemniekiem medīt Latvijā, skaits

2022.gadā ieviesta pakalpojumu sniegšana e-vidē. 2023.gadā e-vidē sniegto pakalpojumu īpatsvars sasniedza 86 % no kopējā sniegto pakalpojumu skaita.

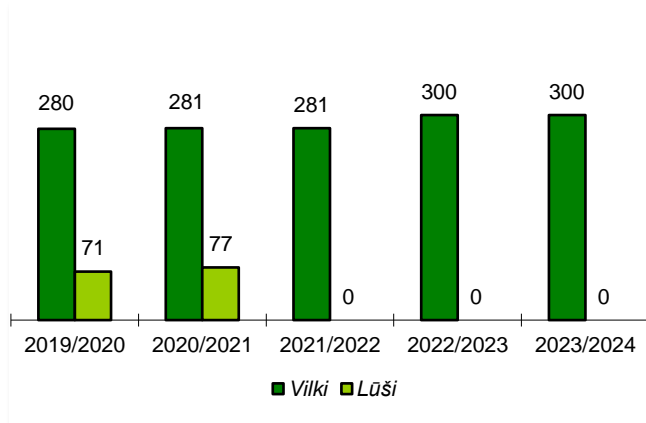
EIROPAS SAVIENĪBAS INTEREŠU SFĒRĀ IETILPSTOŠO DZĪVNIĒKU SUGU MONITORINGS

Vairākas Latvijā medījamo dzīvnieku sugas, kuru medīšanas intensitāte un vietējie vides apstākļi pilnībā nodrošina populāciju atjaunošanos vai pat pieaugumu, Eiropas valstu vai globālā mērogā ir apdraudētas un tādēļ iekļautas aizsargājamo sugu sarakstos. Šo sugu aizsardzību nosaka Latvijā ratificētas starptautiskās konvencijas un Eiropas Savienības valstu likumdošana. Taču minētie starptautiskie dokumenti pieļauj ar vietējiem apstākļiem saistītas atkāpes no vispārējām prasībām, ja vien vietējo specifiku pamato ar konkrētiem, regulāri ievāktiem datiem.

Dienests iesaistās Vides un reģionālās attīstības ministrijas apstiprināto sugu aizsardzības plānu īstenošanā un projekta “Medību ietekme uz pelēkā vilka (*Canis lupus*) populācijas stāvokli Latvijā” pasākumos. Monitoringa mērķis ir sistemātiski iegūt datus par starptautiski apdraudētu, bet lokālā mērogā plaši izplatītu sugu populāciju stāvokli saistībā ar pieļaujamām izmantošanas normām un paņēmieniem, proti, noteikt, vai populācijas sekmīgi atjaunojas pie esošās medību slodzes. Realizējot lielo plēsēju fona

monitoringu, Dienests veicis plēsēju populācijas novērtējumu 743 kvadrantos ar malu izmēru 10x10 km, kas noklāj visu Latvijas teritoriju.

Dienests nosaka lielāko pieļaujamo vilku nomedīšanas apjomu. 2023./2024. gada medību sezonā valstī nomedīti 300 vilki. Eirāzijas lūsis (*Lynx lynx*) 2022. gadā izslēgts no medījamo dzīvnieku saraksta.

1.24.att. Latvijā nomedīto lielo plēsēju skaits

1.9. KLIENTU APKALPOŠANA

Dienesta 28 mežniecības nodrošina klientu – meža īpašnieku vai tiesisko valdītāju, mednieku un citu interesentu apkalpošanu.

Mežniecībā ar iesniegumu var vērsties jebkura juridiska vai fiziska persona neatkarīgi no savas juridiskās adreses, deklarētās dzīvesvietas adreses vai meža īpašuma atrašanās vietas. Personai iesniegumā norādot atbildes saņemšanas veidu (klātienē vai attālināti - ieraksta Meža valsts reģistrā veidā), Dienests attiecīgā veidā sniegs atbildi.

Dienests mežniecībās:

sniedz informāciju par Dienesta struktūrvienībām, pakalpojumu veidiem, to saņemšanas kārtību un nepieciešamajiem dokumentiem;

pieņem iesniegumus un sniedz atbildes;

nodrošina normatīvajos aktos noteiktos Dienesta pakalpojumus.

Dienests sniedz 35 dažādus valsts pārvaldes pakalpojumus, kas izriet no normatīvajos aktos noteiktajiem uzdevumiem un funkcijām, no tiem 18 pieejami elektroniskā veidā Meža valsts reģistrā. Ar Dienesta sniegtajiem publiskajiem pakalpojumiem, to pieprasīšanas un saņemšanas veidiem, ar pakalpojumiem saistītajiem maksājumiem un pakalpojumu aprakstiem iespējams iepazīties iestādes tīmekļvietnē www.vmd.gov.lv un vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā www.latvija.gov.lv.

2023.gadā klientu klātienē apkalpošanas uzlabošanai un vienādas pieejas nodrošināšanai, klientu apkalpošanas speciālistiem nodrošinātas apmācības par rīcību sarežģītās situācijās, kā arī Dienesta izstrādāto Klientu apkalpošanas standartu, kas nosaka klientu apkalpošanas vērtības, klienta tiesības, pakalpojumu pieprasīšanas un saņemšanas iespējas.

Lai atvieglotu elektronisko pakalpojumu saņemšanu, Dienests publicējis video instrukcijas. 2023.gadā uzsākts darbs pie Dienesta e-pakalpojumu portāla, kas sniegs iespējas klientiem ērti un viegli pieprasīt sev nepieciešamos pakalpojumus un veikt valsts nodevu apmaksu tiešsaistē, izstrādes. Katrā mežniecībā nodrošināts īpaši klientiem paredzēts dators, lai varētu pieteikt pakalpojumus un sniegts atbalsts tā lietošanā.

Atbalsta pakalpojumu pieteikšanai elektroniskajā vidē un Meža valsts reģistra problēmjaudājumu risināšanai Dienesta klientiem ir pieejams palīdzības saņemšanas kanāls - elektroniskā pasta adrese atbalsts@vmd.gov.lv.

1.25. att. Mežniecību atrašanās vietas.

1.10. MEŽA VALSTS REĢISTRS

Dienests uztur vienu no valstī nozīmīgākajām meža resursu datu bāzēm – Meža valsts reģistru (turpmāk - MVR). Tā ir valsts informācijas sistēma par mežu un tajā notikušo saimniecisko darbību. MVR tiek aktualizēts, fiksējot informāciju par veiktajām meža inventarizācijām un faktiski veikto saimniecisko darbību. Reģistra dati kalpo par atbalstu meža apsaimniekošanas normatīvo aktu ievērošanas uzraudzībai, mežaudžu vērtības un meža zemes kadastrālās vērtības noteikšanai un valsts un ES atbalsta programmu administrēšanai.

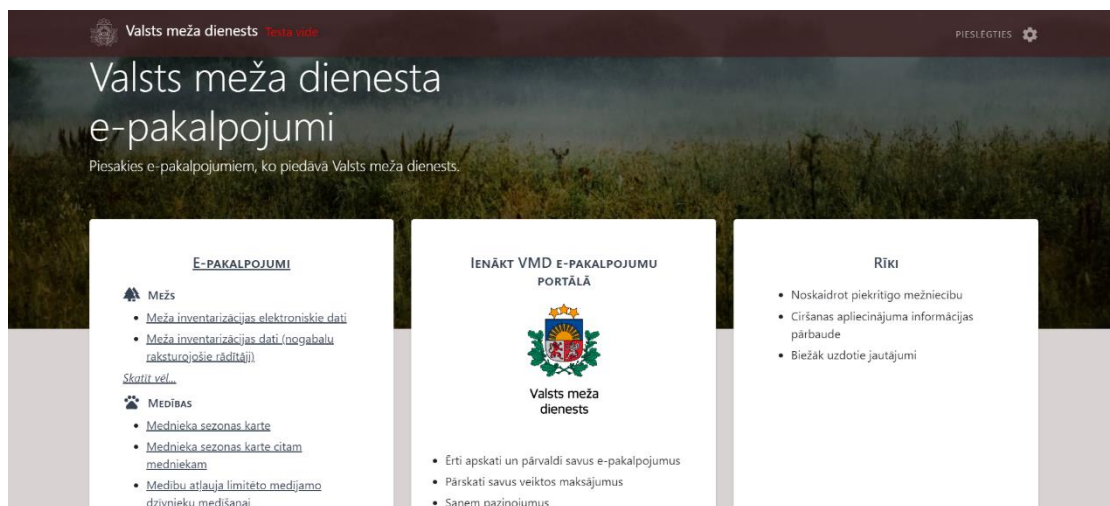
Pateicoties MVR uzkrātajiem ģeotelpiskajiem datiem un veiktajiem sistēmas papildinājumiem, MVR sniedza neatsveramu informatīvo atbalstu egļu astoņzobu mizgrauža masveida savairošanās ārkārtas situācijas administrēšanā – gan nosakot un attēlojot vērtīgās egļu audzes un to zonējumus, gan administrējot lēmumus par koku ciršanu šajās teritorijās.

Zemkopības ministrijas organizētā ERAF projekta “Zemkopības ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstība (2. kārta)” ietvaros MVR 2023.gadā papildināts risku pārvaldības un pārbaudu reģistrēšanas modulis, kā arī pārveidota meža apsaimniekošanas atbalsta intervencu plāna sadaļa, lai nodrošinātu atbilstību jaunā atbalsta perioda prasībām.

Sadarbībā ar virsmežniecību speciālistiem sagatavots Dienesta plānoto struktūrvienību kartogrāfiskais materiāls un veikti slodžu aprēķini Dienesta strukturālās optimizācijas atbalstam 2024.gadam.

Projekta “Globālās navigācijas satelītu sistēmas uztvērēju un programmnodrošinājuma datu apstrādei iegāde” rezultātā ir izveidota un ieviesta uz Android 10 operētājsistēmas uzstādāma aplikācija mērījumu veikšanai ar jaunajām GNSS iekārtām. Populārās operētājsistēmas dēļ šo aplikāciju var uzstādīt arī telefonos un planšet datoros, ko jau veiksmīgi ikdienas darbā izmanto Mežību daļas mežību inspektori.

Atbilstoši Dienesta stratēģijā noteiktajam, ka klienti pakalpojuma saņemšanai prioritāri izmanto MVR, pārskata gadā turpināts darbs e-pakalpojumu portāla izveidē – izveidota testa vides tehnoloģiskā platforma, izstrādāti un testēti pirmie e-pakalpojumi. Darbs turpināms arī nākamajā pārskata periodā ar mērķi 2024.gada beigās atvērt e-pakalpojumu portālu klientiem.

1.26. att. E-pakalpojumu portāla galvenā lapa

1.11. KVALITĀTES VADĪBA, IEKŠĒJAIS AUDITS UN KONTROLE

KVALITĀTES VADĪBAS SISTĒMA

Dienests savā darbībā ievēro valsts pārvaldes pamatprincipus. Tie ietver atklātību pret privātpersonām un sabiedrību kopumā, kā arī to iesaistīšanu lēmumu pieņemšanā. 2023. gadā Dienests strādājis, lai vienkāršotu un uzlabotu esošās procedūras, kā arī padarītu tās pēc iespējas ērtākas un saprotamākas, izmantojot mūsdienu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju iespējas. Procedūru aktualizēšana un ieviešana veicina vienotu izpratni Dienesta pamatdarbības jautājumos un uzlabo sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Pamatojoties uz Trauksmes celšanas likuma regulējumu, Dienests uztur un pilnveido iekšējās trauksmes celšanas sistēmu. 2023. gadā Dienests nav saņēmis nevienu trauksmes cēlēja ziņojumu.

KONTROLE

2023. gadā Dienests turpināja darbu pie iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas. Saskaņā ar Dienesta kontroles procedūru tiek veikts iekšējās kontroles novērtējums vadības, atbalsta un pamatdarbības jomās. Virsmežniecībām ir noteikti iekšējās kontroles pārbaūžu apjomi un kārtība informācijas sniegšanai Dienestam par veikto pārbaūžu rezultātiem.

2023. gadā Dienesta centrālā administrācija un virsmežniecības veica kontroli pamatdarbības, vadības un atbalsta jomās. Virsmežniecībās veiktas iekšējās pārbaudes 197 no 347 mežziņu apgaitām, tajās piedalījās 83 virsmežniecību administrācijas darbinieki, vecākie mežziņi un mežziņi. 2023. gadā 57 % no mežziņu apgaitām pārbaudīti vismaz 7 objekti 3 īpašumos. Papildus tam Dienesta centrālā administrācija veica kontroli dabas aizsardzības prasību ievērošanas, inventarizāciju izmaiņu, mežību iecirkņu aktualizācijas, virsmežniecību iekšējās kontroles, intrešu konflikta, meža ugunsapsardzības un autotransporta izmantošanas jautājumos.

Iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanas procesā uzlaboti informācijas tehnoloģiju risinājumi risku izvērtēšanai, risku objektu atlasei un pārbaūžu plānošanai. ZM ERAF projekta 2. kārtas ietvaros MVR izveidots interešu konflikta risku mazināšanas modulis, ciršanas iesniegumos ieviests risku reģistrs, kā arī ieviesta datu apmaiņa ar ZM koplietošanas vietni par Dienesta veiktajām inspekcijām.

KOKMATERIĀLU REGULA

2013. gada 3. martā visās ES dalībvalstīs stājās spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 20. oktobra regula Nr. 995/2010, ar ko nosaka pienākumus tirgus dalībniekiem, kuri laiž tirgū kokmateriālus un koka izstrādājumus – ES Kokmateriālu regula (turpmāk – Regula). Regulas mērķis ir mazināt nelikumīgi iegūtu kokmateriālu nonākšanu Eiropas Savienības tirgū, tādējādi cīnoties ar nelegālu mežu izciršanu visā pasaulē. Dienests ir kompetentā iestāde, kas atbildīga par Regulas piemērošanu un kontroles veikšanu Latvijā.

2023. gada gaitā Dienests veica izlases veida pārbaudes tirgus dalībnieku vidū, kuri importē kokmateriālus vai koka izstrādājumus. Atbildīgās amatpersonas pārbaudīja tirgus dalībnieku likumības pārbaūžu sistēmas un to, vai likumības pārbaudes tiek atbilstoši piemērotas produktiem, kas tiek laisti tirgū. Tika uzlikti administratīvie sodi par pārkāpumiem. Dienests nodrošināja informatīvu atbalstu tirgus dalībniekiem. 2023. gadā Dienests darbojās Eiropas Komisijas ar Regulu saistītajā Ekspertu grupā un sadarbojās ar citu ES dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kā arī Latvijas un ārvalstu nevalstiskajām organizācijām un valsts iestādēm, tādējādi veicinot gan vienlīdzīgāku, gan efektīvāku Regulas piemērošanu ES. Regula attiecas arī uz ES iegūtajiem kokmateriāliem, un papildus citos normatīvajos aktos noteiktajām meža uzraudzības funkcijām atbilstoši Regulas prasībām Dienests var pārbaudīt tirgus dalībniekus, kuri laiž tirgū Latvijā iegūtus kokmateriālus. Dienests uzskata, ka šiem tirgus dalībniekiem papildus darbības likumības pārbaūžu nodrošināšanā nav jāveic, jo Latvijā to nodrošina koku ciršanu, dabas aizsardzību, kokmateriālu apriti un ar nodokļiem apliekamo darbību regulējošo normatīvo aktu prasības. Bez tirgus dalībniekiem Dienests var pārbaudīt arī tirgotājus, kuri pērk un pārdod ES tirgū jau laistos kokmateriālus un koka izstrādājumus, kā arī pārraudzības organizācijas, kuru atbalstu likumības pārbaūžu sistēmu uzturēšanā kā pakalpojumu var izvēlēties tirgus dalībnieki.

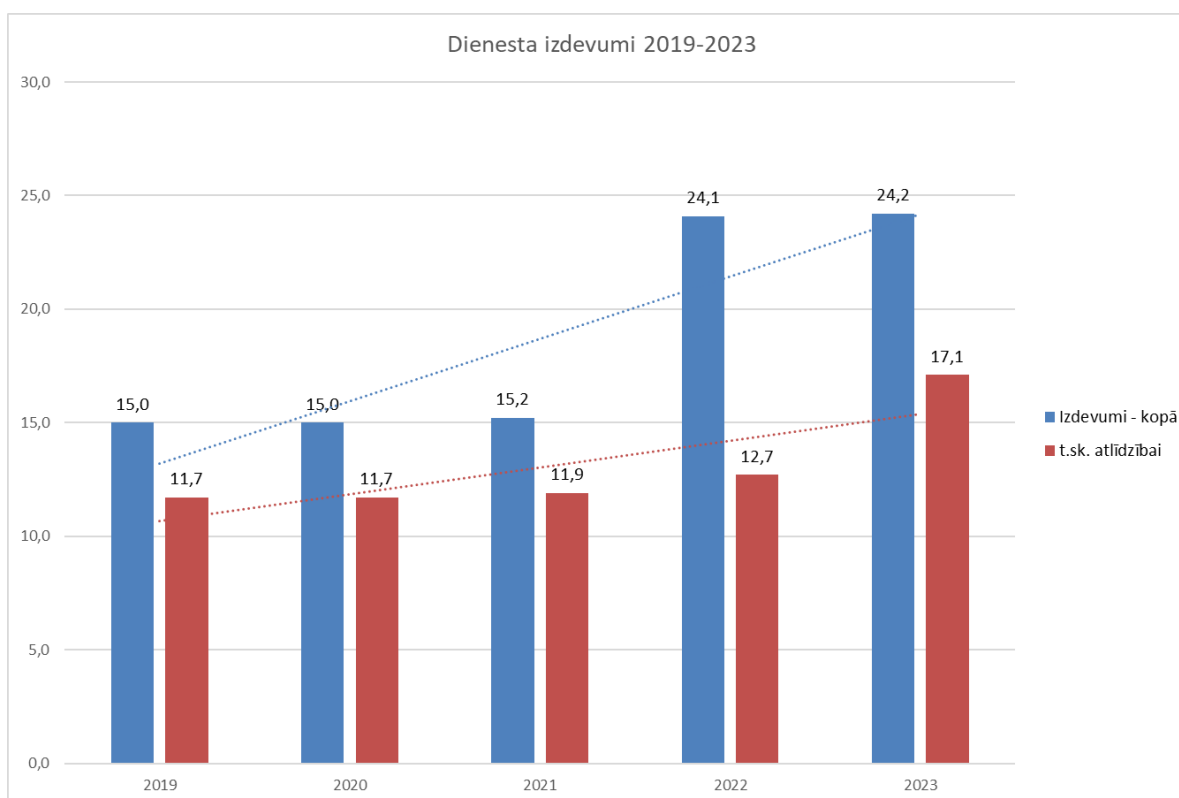
2. FINANŠU RESURSI UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2023. gadā Valsts meža dienesta darbības nodrošināšanai tika izlietoti finanšu līdzekļi no sekojošām valsts budžeta programmām un apakšprogrammām:

2.1. tabula

1. Budžeta programmas 24.00.00 „Meža resursu ilgtspējības saglabāšana” apakšprogrammas 24.01.00 „Meža resursu valsts uzraudzība” finansējuma izlietojums, eiro

N. p.k.	Rādītājs	2022. gadā (faktiskā izpilde)	2023. gadā	
			Likumā /plānā apstiprināts ar izmaiņām	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	20 629 891	24 225 474	23 682 953
1.1.	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	20 586 471	24 177 691	23 619 536
1.2.	Transferti	-	-	-
1.3.	Ieņēmumi no budžeta iestāžu sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi	43 420	47 783	63 717
2.	Izdevumi (kopā):	20 619 036	24 225 853	23 666 307
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	15 320 900	20 530 113	20 082 710
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	5 298 136	3 695 740	3 583 597

2.1.att. Dienesta pamatbudžeta izdevumu izmaiņas 2019. - 2023. gadā, milj. eiro

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Finansējums pārskata periodā izmantots atbilstoši plānotajam sekmīgai funkciju īstenošanai nepieciešamo preču un pakalpojumu iegādēm, kā arī kapitālieguldījumiem. 2023. gadā turpinājās vieglo kravas transportlīdzekļu iegāde, funkciju nodrošināšanai ir iegādātas 128 autotransporta vienības. Iegādāti 4 kvadracikli un piekabes to pārvietošanai. 2023. gadā ar jaunām funkcionalitātēm ir papildināta ģeogrāfiskās informācijas sistēmas “Meža valsts reģistrs”.

2.2. tabula

ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto un finansēto projektu un pasākumu īstenošana– programma 65.00.00 “Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošana, apakšprogramma 65.09.00 „ Citu institūciju izdevumi Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) projektu un pasākumu īstenošanai (2014-2020)” finansējuma izlietojums, eiro

N. p.k.	Rādītājs	2022. gadā (faktiskā izpilde)	2023. gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde (naudas plūsma)
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā):	236 245	60 761	60 379
	Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	236 245	60 761	60 379
2.	Izdevumi (kopā):	236 245	60 761	60 379
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	-	-	-
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	236 245	60 761	60 379

Pārskata periodā Dienests no šīs programmas finansējuma izstrādāja programmnodrošinājumu GNSS uztvērēju savienojamībai ar Meža valsts reģistru.

BUDŽETA PROGRAMMU UN APAKŠPROGRAMMU IETVAROS FINANSĒTĀS GALVENĀS AKTIVITĀTES UN DARBĪBAS REZULTĀTI

2.3. tabula

Apstiprinātie darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji 2023. gadam*

Darbības rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Apstiprinātā rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība 2023. gadā*	Faktiskā rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība 2023. gadā
1. Meža ugunsapsardzība	1.1. Nodzēsto meža ugunsgrēku platība gada laikā, ha	582	637
	1.2. Nodzēsto ugunsgrēku skaits gada laikā, gab.	706	653
2. Meža valsts reģistra uzturēšana un meža	2.1. Inventarizētā un Dienesta ģeogrāfiskās informācijas sistēmā (MVR) uzturētā meža zemes platība, tūkst. ha	3400	3499

<i>Darbības rezultāts</i>	<i>Rezultatīvais rādītājs</i>	<i>Apstiprinātā rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība 2023. gadā*</i>	<i>Faktiskā rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība 2023. gadā</i>
apsaimniekošanas uzraudzība	2.2. Apsekoto objektu skaits gada laikā, tūkst. gab.	112	112

*Saskaņā ar ZM 2023. gada 3. aprīļa rīkojums Nr.37 "Par Zemkopības ministrijas un padotības iestāžu plānotajiem darbības rezultātiem 2023. gadam"

Rezultatīvā rādītāja plānotā vērtība ir, ar pieejamajiem cilvēku un tehnikas resursiem, nepieļaut mežos un meža zemēs viena ugunsgrēka izplatību lielā teritorijā, tādējādi nepieļaujot apdraudējumu iedzīvotājiem tiktāl, cik tas nav atkarīgs no ugunsgrēka atrašanās vietas (pieejamības) un klimatiskajiem apstākļiem. Meža ugunsgrēki tika operatīvi atklāti un ierobežoti (rezultatīvais rādītājs 1.1.; 1.2.), tādējādi vidējā izdegusī platība nepārsniedz 1 ha.

Meža īpašniekiem, atkārtoti inventarizējot mežu tas pieaug uz aizaugušo lauksaimniecības platību rēķina. Atbilstoši Meža likumā noteiktajam jāinventarizē mežu ne retāk kā reizi 20 gados (rezultatīvais rādītājs 2.1.)

SNIEGTIE MAKSAS PAKALPOJUMI UN CITI IEŅĒMUMI

2.4. tabula

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem un citi pašu ieņēmumi 2023. gadā, euro

<i>Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi</i>	<i>Faktiskie ieņēmumi</i>
Ieņēmumi par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem	-
Ieņēmumi par nomu un īri	60 510
Ieņēmumi par pārbaudēm, kuras saskaņā ar normatīvajiem aktiem veic Dienests - inventarizācijas datu pārbaudes, meža un meža zemes novērtēšana, maksa par piekļuves tiesībām Meža valsts reģistram u.c.	-
Pārējie iepriekš neklasificētie pašu ieņēmumi	3207
Kopā:	63 717

3. PERSONĀLS

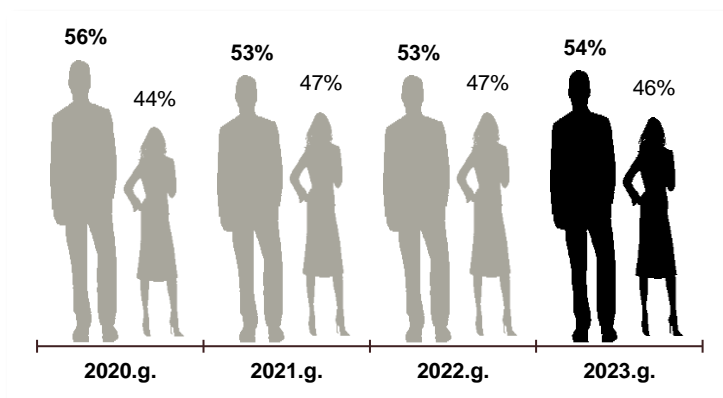
Uz 2023. gada 31. decembri Dienestā apstiprinātas 642,5 amatu vietas. No tām:

- 522 valsts civildienesta ierēdņu amata vietas;
- 82 darbinieku amata vietas;
- 38.5 apkalpojošā personāla amatu vietas.

Faktiskais Dienestā nodarbināto skaits uz 2023. gada 31. decembri – 584.

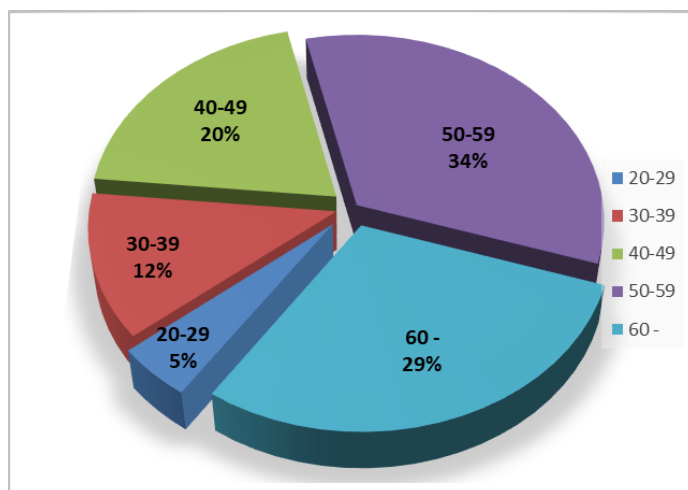
Lai nodrošinātu Dienestam noteikto funkciju – meža ugunsdrošības uzraudzība un ugunsgrēku ierobežošana izpildi, 2023.gada ugunsnedrošajā laika periodā nodarbināti 387 ārštata darbinieki (Meža ugunsdzēsības staciju vadītāji, specializēto automobiļu vadītāji, meža ugunsdzēsēji, ugunsnovērošanas torņu dežuranti un operatīvie dežuranti).

92% no Dienestā nodarbinātajiem ir augstākā izglītība (1.vai 2.līmeņa augstākā profesionālā izglītība, bakalaura, maģistra vai doktora grāds), 8 % - vidējā speciālā, vidējā vai pamata izglītība.

3.1. att. Dienestā nodarbināto sadalījums pa dzimuma grupām

No **584** nodarbinātajiem kopā **317** ir vīrieši, **267** sievietes.

3.2.att. Dienestā nodarbināto sadalījums pa vecuma grupām

Dienesta personāla mainības rādītāji 2023. gadā

<i>Rādītājs</i>	<i>Skaitis</i>
Personu skaits, ar kurām izbeigtas valsts civildienesta/darba tiesiskās attiecības	40
Personu skaits, ar kurām nodibinātas valsts civildienesta/darba tiesiskās attiecības	31
Personāla rotācijas koeficients (<i>pieņemto skaits + atbrīvoto skaits</i>)/ <i>vidējais strādājošo skaits</i>)	0.1228
Personāla atjaunošanās koeficients (<i>pieņemto skaits</i> /vidējais strādājošo skaits)	0.0536
Vidējais strādājošo skaits	578

PERSONĀLA APMĀCĪBA

Ar mērķi sistemātiski pilnveidot zināšanas, kompetenci un prasmes, kas nepieciešamas amata pienākumu efektīvai un kvalitatīvai izpildei, centrālās administrācijas speciālisti 2023.gadā organizējuši seminārus teritoriālo struktūrvienību speciālistiem par mežsaimniecības, meža un vides aizsardzības, medību un juridiskajiem jautājumiem.

Sadarbībā ar SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" organizētas teorētiskās un praktiskās mācības meža ugunsapsardzības jautājumos, mācības par tēmu "Pēdu fiksēšana un izņemšana notikuma vietas apskatē".

Lai paaugstinātu nodarbināto profesionālo kvalifikāciju klientu apkalpošanas jautājumos, kā arī papildinātu amata pienākumu pildīšanai nepieciešamās zināšanas un prasmes, virsmežniecību vecākie referenti piedalījušies Valsts administrācijas skolas mācībās "Klientu apkalpošana sarežģītās situācijās".

Lai pilnveidotu VMD struktūrvienību vadītāju prasmes, nodrošinātu profesionālo kompetenču attīstību atbilstoši jaunākajām tendencēm, labās prakses piemēriem un nākotnes vajadzībām, kā arī veicinātu inovāciju ieviešanu, struktūrvienību vadītāji piedalījušies Valsts administrācijas skolas tiešsaistes mācībās "Attālinātā darba attiecību efektivitāte".

Kvalifikācijas paaugstināšanai un profesionālo zināšanu pilnveidei Meža resursu reģistra izstrādes un uzturēšanas daļas kartogrāfi piedalījušies SIA Envirotech organizētajās mācībās "ArcGIS Desktop apmācības (Essentials)".

4. KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

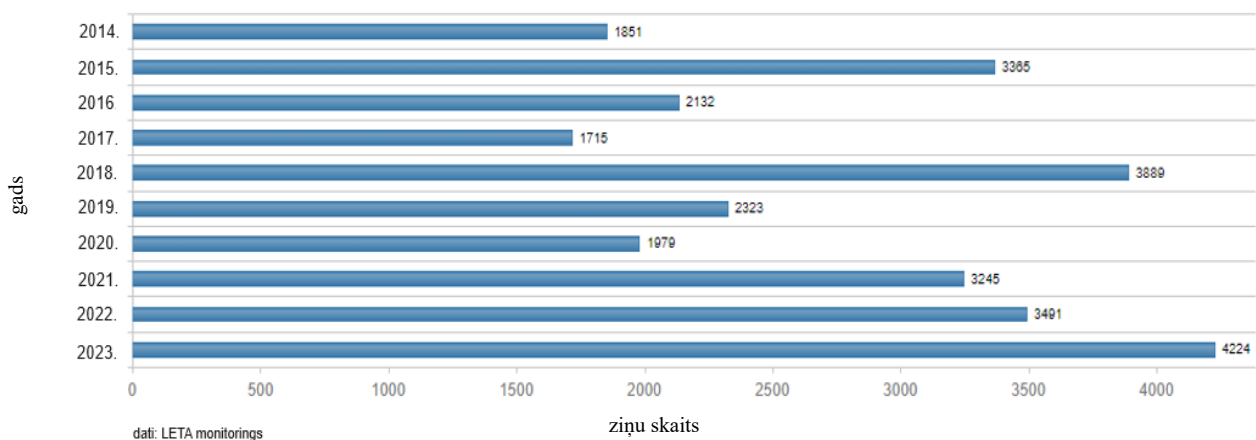
2023. gadā Dienests informēja sabiedrību par meža apsaimniekošanu un meža veselību, īpašu uzmanību veltot egļu astoņzobu mizgrauža ierobežojumiem. Tāpat sabiedrība tika informēta par medību uzraudzību, medību termiņiem, kā arī medijamo dzīvnieku, īpaši vilku populācijas līdzāspastāvēšanu lauku reģionos. Meža ugunsdrošā perioda laikā sabiedrība regulāri tika informēta par meža ugunsgrēkiem, vienlaikus atgādinot par ugunsdrošības ierobežojumiem un atbildīgu rīcību, atrodoties mežā. Tāpat regulāri tika publicēta informācija par citām Dienesta aktualitātēm, piemēram, datu atjaunošanu Oficiālās statistikas un Atvērto datu portālos, kā arī aktualitātēm Meža valsts reģistrā.

Oficiālā un aktuālā informācija primāri tika atspoguļota Dienesta tīmekļvietnē www.vmd.gov.lv, kopskaitā publicējot 79 relīzes, kurām sekoja sižeti Latvijas radio un televīzijas kanālos, kā arī raksti tiešsaistes un drukātajos medijos. Turpinot ciešo sadarbību gan ar reģionālajiem, gan nacionālajiem medijiem, tika nodrošināta nepārtraukta ziņu plūsma par Dienesta darbības jomām visa gada garumā. Svarīgi, ka tika nodrošināta ne tikai oficiālā informācija, bet arī iniciēti sižeti un raksti, kas pasniegti sabiedrībai interesantā un saprotamā veidā.

2023. gadā vislielākā mediju un sabiedrības interese bija par tematiem, kas saistīti ar medībām, lietotni “Mednis” un meža ugunsapsardzību. Savukārt meža jomas profesionāļus visvairāk interesēja egļu astoņzobu mizgrauža ierobežojumi, kā arī rīcība saistībā ar dabas stihiju postījumiem.

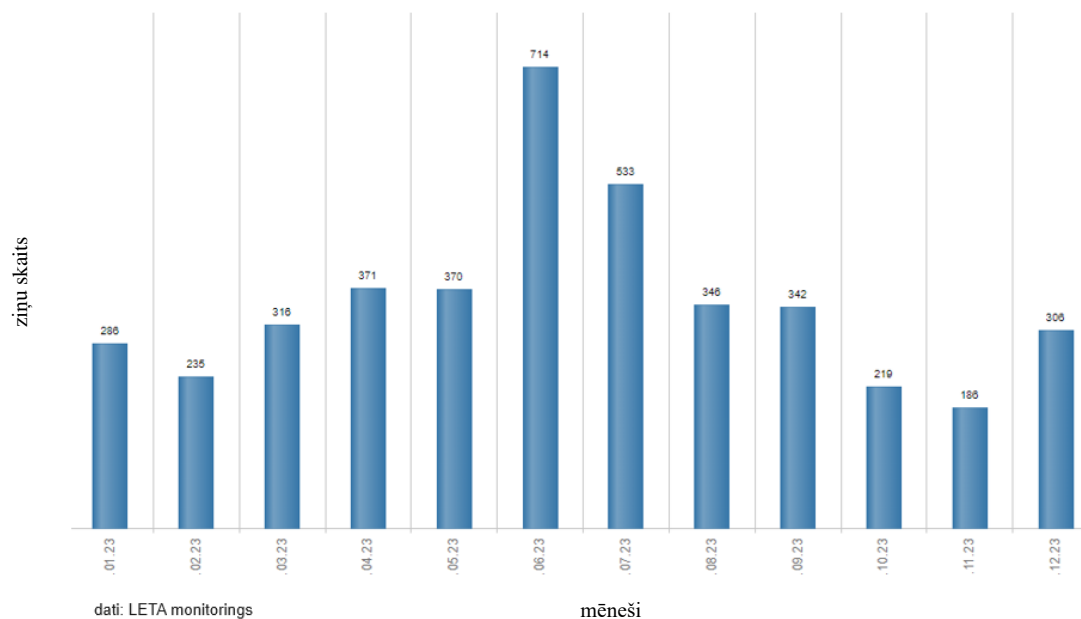
2023. gadā tika sasniegts mediju publikāciju skaita desmitgades rekords – saskaņā ar LETA datiem Dienests tika atspoguļots 4224 ziņās, sasniedzot 128,7 milj. auditoriju; ar lielāko mediju interesi vasarā, īpaši jūnijā.

Ziņu skaits Latvijas medijos, kur pieminēts Valsts meža dienests 2014. gads – 2023. gads

4.1. att. Ziņu skaits Latvijas medijos, kur pieminēts Valsts meža dienests no 2014.g. – 2023.gadam

Ziņu skaits Latvijas medijos 2023. gadā, kur pieminēts Valsts meža dienests

4.2. att. Ziņu skaits Latvijas medijos 2023.gadā, sadalījumā pa mēnešiem

Arī 2023. gadā Dienests turpināja sadarboties ar Latvijas pašvaldībām, aicinot sabiedrībai būtisku informāciju publicēt tīmekļvietnēs, sociālo mediju kontos un drukātajos izdevumos. Tāpat 2023. gadā Dienests komunikācijā ar sabiedrību aktīvi izmantoja sociālos medijus Facebook un X, publicējot 195 aktualitātes un palielinot sekotāju skaitu līdz 5500.

2023. gadā Dienests īstenoja vairākas informatīvās kampaņas. Vasaras periodā, reaģējot uz sauso laikapstākļu radīto augsto ugunsbīstamību, Dienests aicināja iedzīvotājus pilnībā izvairīties no uguns izmantošanas mežā, tādējādi mazinot meža ugunsgrēku izcelšanās riskus. Rudenī tika īstenotas vairākas proaktīvās kampaņas medību jomā, īpašu uzmanību veltot vilku populāciju līdzāspastāvēšanai lauku reģionos, no kurām kampaņa “Ziņo par vilku” sasniedza 140 300 skatījumu skaitu un saņēma Valsts Kancelejas atzinību.

2023. gada 4. augustā ar izglītojošu konferenci “Valsts meža dienesta attīstības izaicinājumi” tika atzīmēta Dienesta dibināšanas 30. gadadiena. Tika nodrošināta arī konferences translācija tiešsaistē.

Sabiedrības informēšana un izglītošana par Dienesta kompetencē esošajiem jautājumiem tika īstenota arī 29 reģionālo un 4 valsts mēroga Meža dienu pasākumos, kuros piedalījās Dienesta pārstāvji. Lai veicinātu informētību, tikai aktualizēti roll-up banneri, kā arī izveidots Dienestu reprezentējošs video materiāls:

<https://www.youtube.com/watch?v=XvjWqKk8ya0> .

5. GALVENĀS PRIORITĀTES UN PLĀNI 2024.GADAM

2024. gadā un turpmākajos gados Dienests kā vispārējo mērķi izvirzījis darba efektivitātes uzlabošanu, optimāli izmantojot finanšu un personāla resursus, kā arī pie personāla attīstības un jaunu speciālistu piesaistes.

Kā prioritāru uzdevumu 2024.gadā Dienests izvirza ieviest 2023.gadā izstrādātās strukturālās izmaiņas, un noteikt darbinieku atlīdzību atbilstoši Atlīdzības likumam. 2024.gadā plānots izveidot piecas virsmežniecības desmit virsmežniecību vietā un 26 mežniecības, kuru uzdevums ir nodrošināt Dienestam deleģēto funkciju un uzdevumu izpildi reģionos, tai skaitā publiskās pārvaldes pakalpojumu sniegšanu klientiem.

Tāpat kā 2023. gadā, arī turpmāk par vienu no saviem galvenajiem uzdevumiem Dienests izvirza mērķi uzlabot klientu apkalpošanu, attīstot e-pakalpojumus un iestādes proaktivitātes palielināšanu klientu informēšanā par sniegtajiem pakalpojumiem un to izpildes statusu MVR, kā arī izveidot vienotu pakalpojumu sniegšanas procesu klientu apkalpošanas vietās. 2024.gadā plānots ieviest Dienesta e-pakalpojumu portālu un sniegt atbalstu klientiem tā izmantošanā.

2024.gadā turpināsies nodarbināto profesionālās kvalifikācijas uzturēšana un pilnveidošana. Plānotas mācības par sekojošām tēmām - meža veselība, izplatītākās meža koku slimības un kaitēkļi, izplatības tendences, meža bioloģiskā daudzveidība, praktikums meža tipu noteikšanā, kā arī pierādījumu nostiprināšanā, kas ir 2023.gada mācību tēmas turpinājums. Regulāri semināri par darba aktualitātēm nodarbinātajiem veicinās vienotas pieejas normatīvo aktu piemērošanā struktūrvienībās.

Pilnā apjomā ikdienas darbā ieviešami Dienesta likuma grozījumi, kas noteica, ka Dienesta amatpersonu izdotie lēmumi Meža valsts reģistrā ir elektroniski strukturēti dati un sistēmā izveidotam dokumentam ir juridisks spēks arī tad, ja tajā nav rekvizīta "paraksts". Tādejādi Dienests veicinās administratīvā sloga samazināšanu klientiem. Turpināms darbs pie mobilās lietotnes Mednis attīstības un izmantošanas paplašināšanas.

Lai saglabātu egļu mežaudžu veselību, 2024.gadā Dienests nodrošinās egļu astoņzobu mizgrauža izplatības uzraudzību, administrējot valstī noteiktos saimnieciskās darbības ierobežojumus egļu mežaudzēs laika periodā no 1. aprīļa līdz 30.septembrim un feremonu slazdu izvietošanu un informācijas par kaitēkļiem slazdos apkopošanu, kā arī veiks mežaudžu apsekojumus bojājumu novērtēšanai. Plānots egļu mežaudzes veselības stāvokļa monitorēšanā izmantot attālās izpētes metodes.

Plānots pilnveidot MVR, Lauku attīstības programmas ES atbalsta maksājumu pasākumu administrēšanai mežsaimniecībā izveidojot sistēmu, kas sadarbībā ar LAD spēj elektroniski administrēt ES aktivitātes, kā arī uzturēt aktuālu kartogrāfisko informāciju par mežaudžu bojājumiem.

2024. gadā Dienestam ir jāievieš Risku vadības sistēma un Darbības nepārtrauktības plāns, lai sagatavotos ārkārtas situācijām.

Sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, piesaistot ES finansējumu, Dienestam nepieciešams pabeigt darbu pie projekta, kura uzdevums būtu izvērtēt esošo situāciju ugunsapsardzības jomā valstī, piedāvāt Ministru kabinetam risinājumus tās organizēšanai ilgtermiņā un sniegt informāciju par ugunsapsardzības ietekmi uz valsts budžetu.

Arī sabiedrības informēšana un izglītošana par aktualitātēm ir Dienesta prioritāte nākošajam darba periodam.